

คู่มือบริหารหลักสูตร

พ.ศ. 2569

คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คำนำ

คู่มือบริหารหลักสูตรฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยมุ่งให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานตามวงจร OBE ตั้งแต่การกำหนด PLO การเชื่อมโยงรายวิชา (Curriculum Mapping) การประเมินผลระดับรายวิชาและระดับ บหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการดำเนินการปรับปรุง (Closing the Loop)

คู่มือฉบับนี้ยังรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานระดับวิชาชีพของสภาการพยาบาล และเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแสดงให้เห็นถึงระบบบริหารหลักสูตรที่มีโครงสร้างชัดเจน มีการกำกับติดตามผลลัพธ์ และมีระบบประกันคุณภาพที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Management)

คณะพยาบาลศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตพยาบาลให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมอย่างยั่งยืน

คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
พ.ศ. 2569

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของหลักสูตร	1
1.2 วัตถุประสงค์ของคู่มือ	1
1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes - ELOs)	2
1.4 นโยบายการบริหารหลักสูตร	4
1.5 วงจรการบริหารหลักสูตรตามแนวคิด OBE	5
ส่วนที่ 2 โครงสร้างและระบบการบริหารหลักสูตร	6
2.1 โครงสร้างการบริหารหลักสูตร	6
2.2 บทบาทหน้าที่	7
2.3 ระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร	10
2.4 การบริหารจัดการคุณภาพหลักสูตร	11
2.5 การประสานงานระหว่างภาควิชาและฝ่ายสนับสนุนการจัดการศึกษา	13
2.6 ระบบการตัดสินใจและกลไกการรายงานผล	13
2.7 การกำกับติดตามให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	13
ส่วนที่ 3 การออกแบบหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้	16
3.1 การออกแบบหลักสูตร และโครงสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO Framework)	17
3.2 การจัดโครงสร้างหลักสูตร Curriculums mapping	19
3.3 ระบบประเมินผลลัพธ์ (Program Assessment Framework)	21
3.4 การวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO Achievement Analysis)	23
3.5 กระบวนการ Closing the Loop	25
ส่วนที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้	28
4.1 ประเภทการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	28
4.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	29
4.3 การนำนวัตกรรมการเรียนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่มาใช้จัดการสอน	30
4.4 การทบทวนกระบวนการ และการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา	32
4.5 ระบบกลไกการประเมินผลการเรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับ	33
4.6 ระบบและกลไกการช่วยเหลือผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่กำหนด	33
ส่วนที่ 5 ระบบบริหารอาจารย์	35
5.1 หลักการบริหารอาจารย์	35
5.2 อัตรากำลังอาจารย์ประจำ	37
5.3 โครงสร้างผู้เชี่ยวชาญ	38
5.4 ระบบมอบหมายภาระงาน	40
5.5 แผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์	42

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
5.6 ระบบประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์	44
ส่วนที่ 6 ระบบบริหารความเสี่ยงด้านคุณภาพหลักสูตร	47
6.1 การบริหารความเสี่ยง	47
6.2 การจัดการความเสี่ยงต่อคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ๆ และการกำหนด ความสำเร็จของผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรและการติดตาม	48
6.3 การจัดการความเสี่ยงต่อข้อร้องเรียนในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	50
6.4 ระบบติดตามความเสี่ยง	51
ส่วนที่ 7 ระบบประเมินผลลัพธ์	53
7.1 โครงสร้างระบบประเมินผลลัพธ์ระดับหลักสูตร Program Assessment Framework	53
7.2 การประเมินการบรรลุ PLO	56
7.3 กระบวนการวิเคราะห์ PLO Achievement	57
7.4 ระบบและกลไกการตรวจสอบการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	59
7.5 วิธีการติดตามการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาการผลลัพธ์การเรียนรู้	59
7.6 กระบวนการปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	62
ส่วนที่ 8 การประกันคุณภาพและการประเมินหลักสูตร	65
8.1 กลไกการกำกับติดตามและประเมินผลหลักสูตร	65
8.2 การรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	66
8.3 การทบทวนผลการประเมินวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน	67
8.4 แผนการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)	69
ภาคผนวก	71

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๘) หลักสูตรที่พัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนในประเทศ สอดคล้องกับบริบทของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมปกติวิถีใหม่และสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบันรวมถึง ผู้บริหาร ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน อาจารย์ และผู้ปกครอง บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรจะเป็นบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่รวดเร็ว ทันสถานการณ์ มีคุณสมบัติการเป็นผู้นำในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้านการดูแลสุขภาพชุมชน และการพัฒนาท้องถิ่นตามผลลัพธ์ที่คาดหวัง ตลอดจนสร้างความผูกพันและความไว้วางใจให้กับชุมชน เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพในระดับโลก (Global Health Transformation) และการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ คู่มือฉบับนี้จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการขับเคลื่อนการศึกษาพยาบาลที่เน้น ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education: OBE) เป็นหัวใจสำคัญ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1. เพื่อให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ผู้สอน มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานสภาการพยาบาล และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
2. เพื่อสร้างระบบการทำงานที่มีคุณภาพ (Standardization) มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากหลักสูตรดั้งเดิมสู่หลักสูตรมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education) อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงและหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence) ในการรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสากล

ปรัชญาของหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมีความเชื่อว่า การจัดการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อสร้างเสริมความรู้ความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่น มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรอบรู้ มีภูมิปัญญาในสาขาวิชาชีพพยาบาล บนพื้นฐานองค์ความรู้ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการพยาบาล ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้บัณฑิตมีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย “ศึกษาดี มีจิตอาสา” มีความรักและภูมิใจในสถาบัน วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีของชาติ ตลอดจนมีสมรรถนะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามมาตรฐานวิชาชีพ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีทักษะตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณและ

สร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัย นวัตกรรมและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ทางสุขภาพ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีสมรรถนะผู้นำที่สร้างความผูกพันและความไว้วางใจให้กับ ชุมชนในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพชุมชน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และสามารถดำเนินชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ฉับพลันทั้ง ในปัจจุบันและอนาคต มีสมรรถนะที่จำเป็นที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ ตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่มุ่งให้บัณฑิต ดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัญญา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Education Objectives: PEOs) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้

- 1) มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการแพทย์ การผดุงครรภ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
- 2) มีความรู้ในการพัฒนางานการวิจัย นวัตกรรมทางการแพทย์และผดุงครรภ์
- 3) มีความสามารถปฏิบัติการพยาบาลในทุกช่วงวัยและทุกระยะของการเจ็บป่วยอย่างเป็นองค์รวม โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
- 4) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม
- 5) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาสากลในการสื่อสารทางวิชาการและวิชาชีพ
- 6) มีทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
- 7) มีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการแพทย์ ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ
- 8) มีประสบการณ์การเป็นผู้นำที่สร้างความผูกพันและความไว้วางใจให้กับชุมชน ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้านการดูแลสุขภาพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน บัณฑิตสามารถ

PLO1 ประยุกต์ความรู้ทางการแพทย์ การผดุงครรภ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลสุขภาพทุกช่วงวัย

PLO2 ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัย นวัตกรรมและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์

PLO3 ปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์แบบองค์รวมตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ วิชาชีพ

PLO4 ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรมเพื่อการเรียนรู้

PLO5 ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้านวิชาการและวิชาชีพได้

PLO6 ตัดสินใจแก้ปัญหาทางการแพทย์ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

PLO7 ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชนและสังคม

PLO8 แสดงสมรรถนะภาวะผู้นำที่สร้างความผูกพันและความไว้วางใจในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้านการดูแลสุขภาพชุมชนได้

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์

- 1) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล ซื่อสัตย์ มีจิตอาสา
- 2) สามารถบูรณาการศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์อื่นๆ ในการดูแลผู้รับบริการอย่างเป็นองค์รวม
- 3) มีความคิดเชิงวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในการดำรงชีวิต
- 4) เรียนรู้ตลอดชีวิตและดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต
- 5) มีภาวะผู้นำที่สร้างความผูกพันและความไว้วางใจให้กับชุมชน รับผิดชอบต่อตนเองและเข้าใจคนอื่นที่เกื้อกูลประโยชน์ต่อสังคม และองค์กรเครือข่ายทางสุขภาพ
- 6) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและภาษาต่างประเทศในการศึกษาค้นคว้าศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์ชีวิต
- 7) เรียนรู้การเคารพสิทธิผู้อื่นภายใต้ความแตกต่างทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ความเชื่อมโยงกับเกณฑ์มาตรฐาน (Standard Compliance) คู่มือนี้ออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ ของสภาการพยาบาล และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในทุกมิติ

นโยบายการบริหารหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์กำหนดนโยบายการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มุ่งเน้นการบริหารจัดการตามแนวคิด Outcome-Based Education โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการตัดสินใจ มีระบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุม และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องผ่านวงจร PDCA และกระบวนการ Closing the Loop เพื่อให้ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสุขภาพของชุมชนและสังคมและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

การบริหารหลักสูตรดำเนินการภายใต้หลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารหลักสูตรโดยยึดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นศูนย์กลาง หลักสูตรดำเนินการบริหารจัดการโดยยึด ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) เป็นกรอบในการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่าง PLO, Course Learning Outcomes (CLO) วิธีการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือประเมินผล เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพการพยาบาล และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพในระบบบริการสุขภาพ

2. การบริหารหลักสูตรบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาวิเคราะห์และใช้ประกอบการบริหารจัดการ ได้แก่ ผลการบรรลุ PLO (PLO Achievement) ผลการประเมินการเรียนการสอน ผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ผลการประเมินแหล่งฝึกและสมรรถนะทางคลินิก ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาวิเคราะห์ในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดแนวทางพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเหมาะสม

3. การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ กำหนดให้มีระบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง Direct Assessment เช่น การประเมินทักษะทางคลินิก (OSCE) การประเมินการฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึก การสอบประมวลความรู้ และการประเมินผลงานทางวิชาการของนักศึกษา Indirect Assessment เช่น ความพึงพอใจของนักศึกษา ความคิดเห็นของบัณฑิต และผลการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต การประเมินทั้งสองรูปแบบจะถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อสะท้อนระดับการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของหลักสูตรอย่างรอบด้าน

4. การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ Closing the Loop ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ Closing the Loop ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน การรวบรวมข้อมูลผลการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลและระบุประเด็นปัญหา การจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพ การดำเนินการตามแผนปรับปรุง การติดตามและประเมินผลการปรับปรุง กระบวนการดังกล่าวดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรสามารถพัฒนาคุณภาพได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

5. การบริหารความเสี่ยงด้านคุณภาพบัณฑิต กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพบัณฑิต เช่น ความเสี่ยงด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเสี่ยงด้านสมรรถนะการปฏิบัติทางคลินิก ความเสี่ยงด้านอัตราการลาออกของนักศึกษา ความเสี่ยงด้านคุณภาพแหล่งฝึก หลักสูตรได้จัดทำ Risk Register และกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมีการติดตามและทบทวนอย่างสม่ำเสมอ

วงจรกิจการบริหารหลักสูตรพยาบาลตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE)

กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรพยาบาลศาสตร์อย่างเป็นระบบ
ตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

ขั้นที่ 1: กำหนดมาตรฐาน และเกณฑ์เปรียบเทียบ

- กำหนด PLO, ตัวชี้วัด และ Benchmark เพื่อเป็นทิศทางหลักของหลักสูตร

ขั้นที่ 2: จัดการเรียนการสอน และประเมินผล

- ใช้ Curriculum Mapping ระบบประเมินทักษะทางคลินิก และรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นที่ 3: วิเคราะห์และปรับปรุง (PDCA)

วิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้และ
ข้อมูลคุณภาพเพื่อพัฒนาการ
จัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 4: การปรับปรุงหลักสูตร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ตามวงจร PDCA

ดำเนินการปรับปรุงแผนการ
สอนและสื่อการเรียนรู้ตาม
ผลการวิเคราะห์เพื่อให้ได้
มาตรฐานสูงสุด

ผลลัพธ์ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Graduate Outcomes)

บัณฑิตที่มีสมรรถนะ และปลอดภัย

มีทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพและ
ปฏิบัติงานพยาบาลได้อย่างปลอดภัย

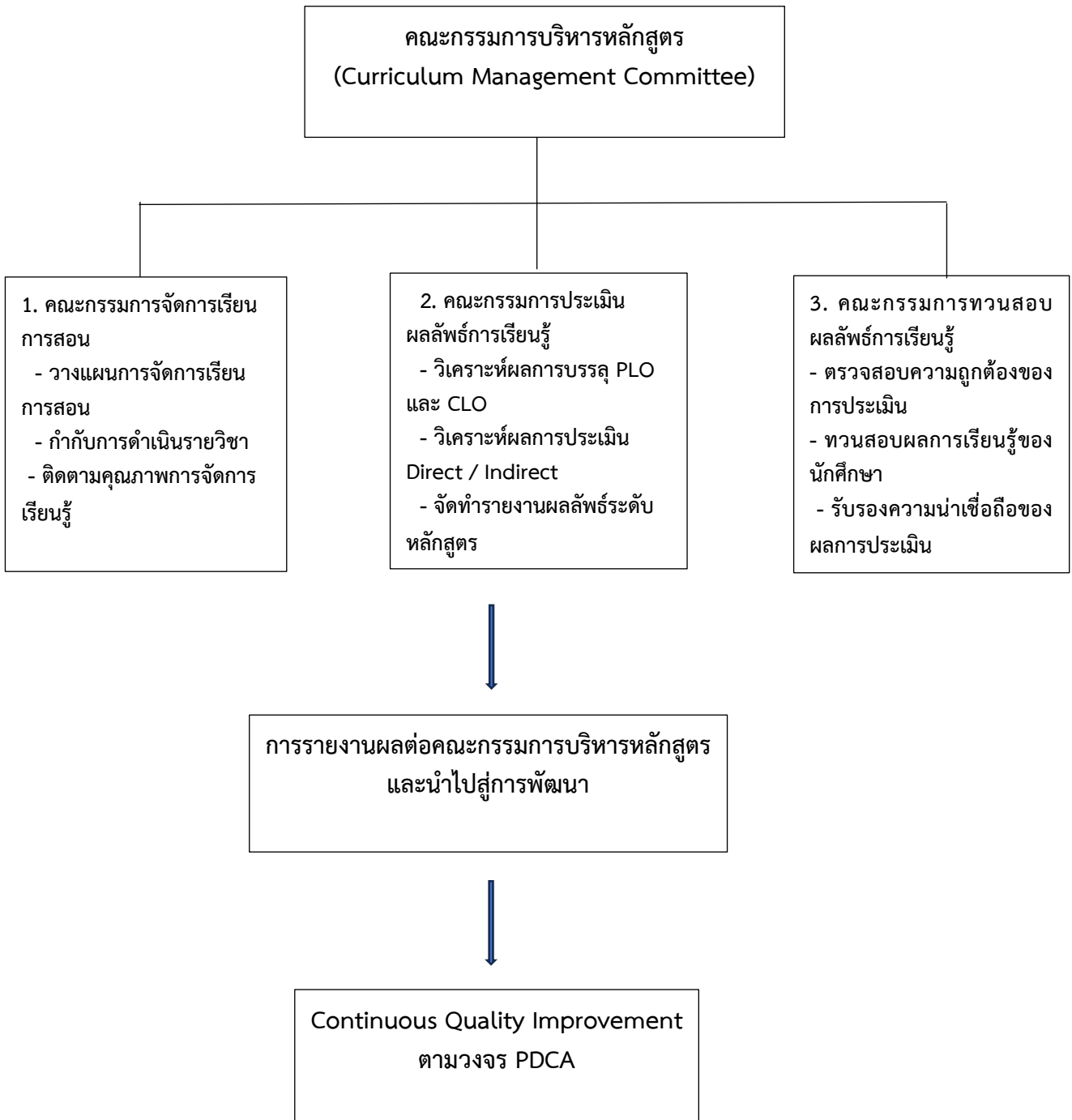
บัณฑิตที่มีคุณธรรม และตอบสนองชุมชน

ยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพและ
สามารถตอบสนองความต้องการ
ด้านสุขภาพของชุมชนได้

ส่วนที่ 2

โครงสร้างการบริหารหลักสูตร

2.1 โครงสร้างการบริหารหลักสูตร การบริหารหลักสูตรดำเนินงานผ่านโครงสร้าง ดังนี้

2.2 บทบาทหน้าที่

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีหน้าที่หลักในการกำกับดูแลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) โดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญครอบคลุม ดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์และการวางแผน กำหนดทิศทางการดำเนินงานหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานสภาการพยาบาล และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. ด้านการกำกับดูแลมาตรฐาน ดำเนินการตามระบบการบริหารคุณภาพหลักสูตร 6 ประเด็นหลัก
 1. พัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (Faculty Development) พัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ วิธีการสอน และการวัดประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
 2. จัดสรรและการจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ (Resource Management) จัดสรรและประสานทรัพยากรการเรียนรู้และการวิจัยให้เพียงพอและมีคุณภาพ
 3. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมมาตรฐานทุกด้านตามที่หลักสูตรกำหนด
 4. กำกับให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษา (มคอ.) รายวิชาทุกภาคการศึกษาและรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา
 5. ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัยทุกปีการศึกษา
 6. ประเมินและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี
3. ด้านการจัดการคุณภาพ พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจเยี่ยมจากสภาการพยาบาลและหน่วยงานภายนอก
4. ด้านการบริหารความเสี่ยงระดับหลักสูตร
 1. วิเคราะห์ความเสี่ยง 4 ด้าน (Stakeholders, Learning Outcomes, Faculty, Students) และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงรายปี
 2. การกำกับติดตามมาตรการควบคุมความเสี่ยง และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารคณะ เพื่อปรับปรุงในปีถัดไป
5. ด้านการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์ผลการเรียน หลักสูตรมีระบบที่ยุติธรรมและรวดเร็ว
 1. การยื่นอุทธรณ์ นักศึกษายื่นเรื่องต่อนักวิชาการศึกษา (ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอน) ภายใน 5 วันทำการหลังทราบผล
 2. การตรวจสอบ คณะกรรมการจัดการข้อร้องเรียนต้องพิจารณาเบื้องต้นภายใน 2 วัน
 3. การตัดสิน หากมีมูลเหตุ ต้องสอบสวนและกำหนดแนวทางแก้ไขร่วมกับประธานหลักสูตร ภายใน 5 วัน และแจ้งผลให้หนังสือทราบผ่านรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1) ประธานหลักสูตร

1. กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์ และให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานสภาการพยาบาล และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ
2. กำกับดูแลคุณภาพ เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ หลักสูตร (มคอ.7) และการเตรียมความพร้อมรับการตรวจประเมินจากสภาการพยาบาล
3. พิจารณาผลการเรียน (Grade Approval) และการตัดเกรดร่วมกับคณะกรรมการ ก่อน นำเสนอต่อรองคณบดีฝ่ายวิชาการภายใน 15 วัน
4. นำแนวคิด Agile Management มาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาเร่งด่วน โดยเฉพาะกรณีข้อ ร้องเรียนหรือภาวะวิกฤตที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา

2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1. ดำเนินการบริหารจัดการรายวิชา กำกับติดตามอาจารย์ผู้สอนในการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ. 4 ให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคการศึกษา และ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาค การศึกษา
2. การประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ ตรวจสอบความสอดคล้อง (Alignment) ของวิธีการ สอนและการวัดผลให้ตอบโจทย์ PLOs และ YLOs
3. การพัฒนาวิชาการ วางแผนพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านเนื้อหา และเทคนิคการสอนแบบ Active Learning หรือ Simulation-based Learning อย่างต่อเนื่อง
4. การจัดการทรัพยากร ประสานงานจัดสรรอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และแหล่งฝึกปฏิบัติให้ เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

3) อาจารย์ประจำหลักสูตร ขอบเขตความรับผิดชอบ ดังนี้

1. วางแผน ดำเนินงานด้านการบริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การ ติดตามประเมินผลหลักสูตร
2. ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตร ซึ่งประจำระยะเวลาที่จัด การศึกษาตามหลักสูตร
3. ประชุมวางแผนกำหนดรายละเอียดรายวิชา บริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนการ สอน
4. ดำเนินการตามแผน ควบคุม กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติให้ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์สภาการพยาบาล ตลอดจน ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัย

4) อาจารย์ผู้สอน

1. วางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการศึกษาของวิทยาลัย
2. จัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. 4) และแผนการสอน (lesson plan) ของทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ
3. จัดทำเอกสารประกอบการสอนสำหรับนักศึกษาทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ

4. สอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในรายวิชาที่รับผิดชอบและรายวิชาอื่นที่ได้รับมอบหมาย (ภาระงานสอน 6 – 10 ชั่วโมง/สัปดาห์/ปีการศึกษา)
5. ทำการออกข้อสอบ ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ รวมทั้งการประเมินผลทางการเรียนภาคทฤษฎี
6. ร่วมพิจารณาข้อสอบและการตัดเกรดในสาขาวิชา และร่วมนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารคณะ
7. นิเทศและประเมินผลการศึกษาภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาที่รับผิดชอบ
8. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและสนับสนุนพัฒนาการของนักศึกษา ทั้งในด้านจัดการ บุคลิกภาพ คุณสมบัติที่พึงประสงค์
9. ประเมินผลประสิทธิภาพการสอนของตนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และนำผลไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป โดยใช้แบบประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณะ
10. ทำการค้นคว้าวิจัย ทั้งในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและความเชี่ยวชาญตลอดจนผลิตผลงานทางวิชาการ
11. ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยกับบุคคลและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
12. เป็นวิทยากรให้บริการวิชาการแก่สังคมของคณะ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอก
13. ติดต่oprสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
14. เข้าร่วมกิจกรรมและร่วมการประชุมของมหาวิทยาลัย
15. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะและมหาวิทยาลัย

2.3 ระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ออกแบบระบบบริหารหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA โดยกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาและบริหารหลักสูตร บทบาทหน้าที่ และปฏิทินการดำเนินงาน ตลอดปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัดทำ คู่มือบริหารหลักสูตร และ แผนการจัดการศึกษา (Master Plan) ครอบคลุมการจัดสรรอาจารย์ การจัดทำรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3-4) การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การช่วยเหลือผู้เรียน และการทวนสอบมาตรฐานการเรียนรู้

1. คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์แต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมีระบบและกลไกที่ครอบคลุม การวางแผน การติดตามความก้าวหน้า การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการวางแผนและเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ไปยัง นักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านช่องทางที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดการศึกษาและโปรแกรม การจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา โดยครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การวางระบบผู้สอน การจัดสรรภาระงาน และการจัดทำแผนการเทียบเคียงกับคู่แข่ง (benchmarking) เสนอต่อคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเปิดปีการศึกษา

2. ก่อนเปิดภาคการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์จัดประชุมชี้แจงคณาจารย์เกี่ยวกับการนำ หลักสูตรไปใช้ แผนการจัดการศึกษา โปรแกรมการจัดการศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี รวมทั้งการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน การกำหนดกระบวนกรเรียนรู้โดยไม่กระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา และการปลูกฝังอัตลักษณ์ บัณฑิตตามที่หลักสูตรกำหนด

3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับหัวหน้าสาขาวิชากำหนดผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้สอน จัดสรรภาระงาน เตรียมทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วางแผนงบประมาณ และกำกับติดตามการ จัดทำรายละเอียดรายวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร โดยมีการพิจารณาความ สอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) รวมถึงกล ยุทธ์การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ก่อนเปิดภาคการศึกษา

4. ระหว่างการจัดการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและหัวหน้าสาขาวิชากำกับติดตาม การจัดการเรียนรู้ตามรายละเอียดรายวิชา และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อ สิ้นสุดการเรียนการสอน มีการพิจารณาผลการเรียนรู้ การตัดสินผลการเรียน และการดำเนินการช่วยเหลือ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมถึงการดำเนินการอุทธรณ์ผลการศึกษา ตามระบบและกลไกที่ คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด

5. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ และการ สืบหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน รายวิชา (มคอ.5 และ มคอ.6) พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา และมีการทวนสอบมาตรฐานการเรียนรู้ ระดับรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

6. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมติดตามความก้าวหน้าและการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี (YLOs) ของนักศึกษา และพิจารณาการเลื่อนชั้นปีตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พร้อมทั้งจัดสัมมนาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพผู้สอนภาคปฏิบัติ ตัวแทนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำข้อมูลไปใช้พัฒนาหลักสูตร

7. เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมสรุปผลการบริหารหลักสูตร โดยวิเคราะห์ข้อมูลผลการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (TQF) ผลการประเมินรายวิชา ผลการประเมินการสอน ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปวางแผนปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาในปีการศึกษาถัดไป และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณา

8. ผลการกำกับการบริหารหลักสูตรในปีการศึกษา 2567 พบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่กำหนด ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ โดยผลการบริหารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษาแห่งชาติในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 บรรลุค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดทั้ง 13 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 100 และผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ 3 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.4 การบริหารจัดการคุณภาพหลักสูตร

ดำเนินการตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิของหลักสูตร กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวินิจฉัยการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ โดยดำเนินการ 6 ประเด็น

1) การพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

- 1.1 การพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ กำหนดให้อาจารย์ต้องได้รับพัฒนาความรู้ในสาขาที่สอนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี และส่งเสริมการลาศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกและหลักสูตรเฉพาะทางพยาบาล
- 1.2 การพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน (OBE Literacy) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่องการเขียน มคอ.3 และ 4 ที่เน้นความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Constructive Alignment) และเทคนิคการสอนแบบ Active Learning, Simulation-based Learning และการใช้ AI ในการจัดการศึกษา
- 1.3 การพัฒนาด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนต้องผ่านการประเมินทักษะการสร้างข้อสอบมาตรฐานตามแนวทางของสภาการพยาบาล (Blue Print) และการวัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2) การจัดสรรและการจัดการทรัพยากรการเรียนรู้

- 2.1 โครงสร้างพื้นฐาน จัดให้มีห้องปฏิบัติการพยาบาลที่มีหุ่นจำลองสถานการณ์ (Simulators) และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาตามเกณฑ์สภาการพยาบาล
- 2.2 ห้องสมุดและฐานข้อมูล จัดซื้อสิทธิ์การเข้าถึงฐานข้อมูลวิชาการระดับสากล (เช่น CINAHL, PubMed, ScienceDirect) เพื่อสนับสนุนการสืบค้นงานวิจัยเชิงประจักษ์ (EBP)

2.3 การประสานแหล่งฝึก (Clinical Resource) มีกลไกการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับโรงพยาบาลและแหล่งฝึกที่ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งร่วมกับแหล่งฝึกในการพัฒนา "อาจารย์พี่เลี้ยง (Preceptor)" และจัดการทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

3) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.1 การประเมิน 3 มิติ กำหนดให้ทุกรายวิชาต้องวัดผลทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill/OSCE) และเจตคติ/จริยธรรม (Attitude)

3.2 ระบบการทวนสอบ (Verification): จัดให้มี "คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" ในทุกรายวิชา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อสอบ การตัดเกรด และความเที่ยงตรงของการประเมินผลก่อนประกาศผลการเรียน

3.3 การติดตามสมรรถนะรายชั้นปี (YLOs) มีระบบประเมินสมรรถนะเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาเพื่อยืนยันว่านักศึกษามีความพร้อมในการเลื่อนชั้นปี

4) การรายงานผลการจัดการศึกษา เป็นรายวิชาทุกภาคการศึกษาและเป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา

4.1 ระบบรายงานรายวิชา ผู้รับผิดชอบวิชาต้องรายงาน มคอ.5 และ 6 ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษา โดยระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน

4.2 ระบบรายงานหลักสูตร ประธานหลักสูตรจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) หรือ มคอ.7 เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาภาพรวมต่อคณะกรรมการบริหารคณะและมหาวิทยาลัย

4.3 ระบบแจ้งข้อมูลนิสิต มีระบบการแจ้งผลการเรียนและผลการพัฒนาสมรรถนะแก่นักศึกษาผ่านระบบสารสนเทศทะเบียนที่เข้าถึงได้รวดเร็ว

5) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

5.1 การควบคุมภายใน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมติดตามความก้าวหน้าการสอนทุกเดือน (Monthly Progress Review) เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการจัดการศึกษาไม่ครบถ้วนตามแผน

5.2 การรายงานสภามหาวิทยาลัย รวบรวมผลการดำเนินงานและดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) เพื่อรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยทุกปีการศึกษาตามเกณฑ์คณะกรรมการการอุดมศึกษา อว.

5.3 Internal Audit จัดให้มีการตรวจประเมินคุณภาพภายในตามเกณฑ์ AUN-QA โดยผู้ประเมินที่ได้รับการรับรอง

6) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรเชิงรุก

6.1 วงรอบการปรับปรุง กำหนดประเมินผลหลักสูตรในวงรอบ 5 ปี หรือเร็วกว่านั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

6.2 การรับฟังเสียงสะท้อน (Stakeholder Feedback) รวบรวมข้อมูลจาก 1) นิสิตปัจจุบัน 2) บัณฑิตใหม่ 3) ผู้ใช้บัณฑิต และ 4) ผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อนำมาวิเคราะห์ Gap Analysis

6.3 Evidence-Based Development นำผลการวิเคราะห์จากการรับฟังความคิดเห็นและสถิติการสอบผ่านใบอนุญาตฯ มาเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงรายวิชาและวิธีการสอนทันที (Action Plan)

2.5 การประสานงานระหว่างภาควิชาและฝ่ายสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ หลักสูตรกำหนดแนวทางการประสานงาน ดังนี้

1. การประสานงานแนวราบ ระหว่างประธานหลักสูตรกับหัวหน้าสาขาวิชาทั้ง 5 สาขา เพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน การตัดเกรด และการส่งผลการเรียนตามกรอบเวลา 15 วัน
2. การสนับสนุนการเรียนรู้ ประสานงานร่วมกับฝ่ายวิชาการและงานทะเบียนในการตรวจสอบการ

ลงทะเบียน และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อติดตามความก้าวหน้าของนิสิต

3. การจัดการทรัพยากรร่วม ประสานกับหน่วยงานและสถาบันเครือข่ายแหล่งฝึก เพื่อจัดสรรทรัพยากรและคณาจารย์พี่เลี้ยง (Preceptor) ให้สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาและมาตรฐานการจัดการศึกษา

2.6 ระบบการตัดสินใจและกลไกการรายงานผล (Agile & Data-Driven Management) หลักสูตรนำแนวคิด Agile Management มาประยุกต์ใช้เพื่อความรวดเร็วและยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา โดยมีระบบดังนี้

1. กลไกการตัดสินใจ เน้นการประชุมกลุ่มย่อยและการตัดสินใจเชิงรุกเมื่อพบปัญหา (Immediate Action) เช่น กรณีนักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ จะมีการประชุมร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาเพื่อวางแผนช่วยเหลือทันทีภายใน 3 วัน

2. ระบบบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับหลักสูตรเพื่อวิเคราะห์ 4 ด้าน (Stakeholders, Learning Outcomes, Faculty, Student Enrollment) มีกระบวนการจัดการความเสี่ยงตั้งแต่ระดับรายวิชา (YLOs) สู่มหาวิทยาลัย (PLOs) ผ่านขั้นตอนการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ 15 ขั้นตอน (ตั้งแต่การวางแผนเกณฑ์ประเมินจนถึงการอุทธรณ์ผลการเรียน)

3. กลไกการจัดการข้อร้องเรียน มีระบบรับเรื่องอุทธรณ์ที่ชัดเจนผ่านนักวิชาการศึกษา และมีการจัดการข้อร้องเรียนที่ทำงานรวดเร็ว (พิจารณาผลภายใน 2-5 วัน) เพื่อความเป็นธรรมและโปร่งใส

4. การรายงานผลและ Feedback Loop รายงานผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีต่อคณะกรรมการบริหารคณะ ติดตามและประเมินความพึงพอใจจากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายผ่านระบบออนไลน์และ Social Media (Facebook, Line) นำข้อมูลจากผลการประเมินตนเองของบัณฑิตและศิษย์เก่ามาสังเคราะห์เพื่อปรับปรุงหลักสูตรภายใน 2 เดือนหลังจบวงรอบการศึกษา

2.7 การกำกับติดตามให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์กำหนดระบบและกลไกในการกำกับติดตามให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร โดยพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดการจัดการศึกษาโดยใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-Based Education) และออกแบบแผนการเรียนตลอดหลักสูตรให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) รายชั้นปี (YLOs) และรายวิชา (CLOs)

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องของรายละเอียดรายวิชา การติดตามผลการเรียนรู้ระหว่าง

ภาคการศึกษา และการประชุมร่วมกับหัวหน้าสาขาวิชาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา เพื่อเฝ้าระวัง นักศึกษาที่มีความเสี่ยงต่อการไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนตามระบบและ กลไกที่กำหนดไว้

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน มีการสรุปผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การตัดสินผลการเรียน การทวนสอบ มาตรฐานการเรียนรู้ระดับรายวิชา และการกำกับติดตามการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายชั้นปี รวมทั้งการ เลื่อนชั้นปีของนักศึกษาตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับ หลักสูตรจากหลายแหล่งข้อมูล ได้แก่ บัณฑิต ผู้สอน แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปใช้วางแผนปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการ บริหารหลักสูตรในปีการศึกษาถัดไป

ตัวชี้วัดติดตามผลการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ประเด็นพัฒนา	ตัวชี้วัดติดตามผล	แหล่งข้อมูล / วิธีการ ติดตาม	ความถี่ในการ ติดตาม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ติดตาม
การติดตาม ผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้เชิง ป้องกัน	มีการติดตามผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้รายชั้นปี (YLOs) ตั้งแต่ต้นภาค ระหว่าง ภาค และปลายภาค	รายงานผล YLOs รายชั้น ปี / รายงานการประชุม คณะกรรมการบริหาร หลักสูตร	อย่างน้อยภาค การศึกษาละ 2 ครั้ง	สามารถระบุผู้เรียน กลุ่มเสี่ยงได้ตั้งแต่ ระยะต้นของภาค การศึกษา
การจำแนก ผู้เรียนกลุ่ม เสี่ยง	สัดส่วนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงที่ ได้รับการช่วยเหลือตาม ระบบ	รายงานการช่วยเหลือ ผู้เรียน / บันทึกการ ติดตามรายบุคคล	ต่อเนื่องตลอด ภาคการศึกษา	ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงได้รับ การช่วยเหลืออย่าง ตรงจุดและเป็นระบบ
การเชื่อมโยง เครื่องมือ ประเมินกับ YLOs	รายวิชาที่มีเครื่องมือ ประเมินเชื่อมโยง YLOs อย่างชัดเจน	การตรวจ มคอ.3-4 / แบบประเมินรายวิชา	ก่อนเปิดภาค การศึกษา	เครื่องมือประเมินมี ความสอดคล้องกับ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ราย ชั้นปีมากขึ้น
การใช้ผลการ ประเมินเพื่อ ปรับการสอน	มีการนำผลการประเมิน LO/YLO ไปใช้ปรับ แผนการสอนและวิธีการ สอน	รายงาน มคอ.5-6 / รายงานการประชุม อาจารย์ผู้สอน	ทุกภาค การศึกษา	การจัดการเรียนการ สอนมีความสอดคล้อง และเป็นระบบเดียวกัน ทั้งหลักสูตร
ผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้ด้าน ความรู้	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้ด้านความรู้ของ นักศึกษามีแนวโน้มดีขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2567	รายงานผลการประเมิน LO/YLO	เมื่อสิ้นภาค/ สิ้นปี การศึกษา	ผลลัพธ์ด้านความรู้ดี ขึ้นและช่องว่าง ระหว่างกลุ่มปกติ- กลุ่มเสี่ยงลดลง
การประเมิน ตนเองของ ผู้เรียน	คะแนนการประเมิน ตนเองของนักศึกษาต่อ LO/YLO	แบบประเมินตนเองผู้เรียน	สิ้นภาค การศึกษา	ผู้เรียนรับรู้และ สะท้อนการบรรลุ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้ ชัดเจนขึ้น

ประเด็นพัฒนา	ตัวชี้วัดติดตามผล	แหล่งข้อมูล / วิธีการติดตาม	ความถี่ในการติดตาม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ผลลัพธ์ระดับหลักสูตร (PLOs)	แนวโน้มการบรรลุ PLOs ของผู้สำเร็จการศึกษา	รายงาน มคอ.7 / รายงานผลการประเมินหลักสูตร	สิ้นปีการศึกษา	ผลการบรรลุ PLOs มีแนวโน้มดีขึ้นจากการกำกับติดตามเชิงระบบ
การใช้ผลเพื่อ CQI	มีการนำผลการติดตามไปใช้วางแผนปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	รายงานสรุปผลการบริหารหลักสูตร / แผนพัฒนาปีถัดไป	ปีละครั้ง	ระบบกำกับติดตามสะท้อนวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CQI)

ส่วนที่ 3

การออกแบบหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้

นโยบายการเรียนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Student-Centered Learning) และส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพ ทักษะการคิดวิเคราะห์ คุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยบูรณาการการเรียนรู้ทางทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติทางคลินิก และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ทางสุขภาพได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง (Experiential Learning) การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) และการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการค้นคว้า แสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การชี้แนะของอาจารย์ผู้สอนนอกจากนี้ หลักสูตรยังส่งเสริมการใช้สถานการณ์จำลองทางคลินิก (Simulation-Based Learning) การเรียนรู้ในแหล่งฝึกปฏิบัติทางคลินิก และการเรียนรู้จากชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง และพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้บัณฑิตสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพและสังคมในอนาคต

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถให้การพยาบาลอย่างปลอดภัย มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ

3.1 การออกแบบหลักสูตร และโครงสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO Framework)

การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) ตามแนวคิด OBE

1. หลักการออกแบบหลักสูตร

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ออกแบบภายใต้แนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเป้าหมายสูงสุด และกำหนดให้การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร เป็นระบบเดียวกันตลอดวงจรการบริหารหลักสูตร

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของสภาการพยาบาล มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปฏิบัติการพยาบาลอย่างปลอดภัย และตอบสนองต่อความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

2. กระบวนการออกแบบหลักสูตร (OBE Curriculum Design Process)

การออกแบบหลักสูตรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์บริบทและความต้องการ (Needs & Context Analysis)

1.1 วิเคราะห์แนวโน้มสุขภาพของประชาชน ระบบบริการสุขภาพ และทิศทางกำลังคนพยาบาล

1.2 วิเคราะห์ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (นักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต แหล่งฝึกชุมชน)

1.3 ทบทวนข้อกำหนดตามมาตรฐานวิชาชีพและสภาการพยาบาล

2. กำหนดผลลัพธ์ระดับหลักสูตร (Define PLOs)

2.1 กำหนด PLO จำนวน 8 ข้อ (PLO1–PLO8) ครอบคลุมความรู้ ทักษะปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ จริยธรรม และภาวะผู้นำด้านสุขภาพชุมชน

2.2 กำหนดตัวชี้วัด/พฤติกรรมสังเกตได้ ของแต่ละ PLO เพื่อใช้ในการประเมินจริง

3. ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและเส้นทางพัฒนา (Curriculum Structure & Learning Progression)

3.1 จัดโครงสร้างการเรียนรู้ 4 ปี ให้มีความต่อเนื่องจากพื้นฐาน เฉพาะสาขา และการบูรณาการ

3.2 กำหนดเส้นทางพัฒนา ของผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นรายชั้นปี (ปี 1–4) เพื่อให้ผู้เรียนสะสมสมรรถนะอย่างเป็นลำดับขั้น

4. จัดทำ Curriculum Mapping (PLO -- Course -- CLO) แบบ I-R-M

4.1 กระจาย PLO ลงสู่รายวิชา ทุกวิชา

4.2 กำหนดระดับ I (Introduced), R (Reinforced), M (Mastered) เพื่อควบคุมความซ้ำซ้อนและช่องว่าง

4.3 ตรวจสอบความสมดุลของภาระการประเมิน (Assessment Load) ตลอดหลักสูตร

5. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Teaching & Learning Design)

5.1 ใช้การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง และการเรียนรู้ในแหล่งฝึก/ชุมชน

5.2 บูรณาการการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (EBP) ในรายวิชาหลักและรายวิชาปฏิบัติ

6. ออกแบบระบบการประเมินผลลัพธ์ (Assessment System Design)
 - 6.1 ประเมินทั้ง Direct Assessment และ Indirect Assessment
 - 6.2 เน้นการประเมินสมรรถนะทางคลินิกด้วย OSCE ปี 2-4 และการประเมินภาคปฏิบัติในแหล่งฝึก (Preceptor 1:1)
 - 6.3 กำหนดเกณฑ์ผ่าน/มาตรฐาน (Benchmark) ระดับหลักสูตร และเกณฑ์คุณภาพของเครื่องมือประเมิน (Rubric / Blueprint)
 7. วางระบบทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ (Verification/Moderation)
 - 7.1 มีกลไกทวนสอบความสอดคล้องของข้อสอบ/รูบริก/การให้คะแนน
 - 7.2 วิเคราะห์ความเที่ยงและความตรงของการประเมินที่สำคัญ เช่น OSCE
 8. วางระบบปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (CQI and Closing the Loop)
 - 8.1 วิเคราะห์ผลการบรรลุ PLO รายปี
 - 8.2 ทำ Gap analysis และ Root cause analysis
 - 8.3 จัดทำ CQI Action Plan และติดตามผลในรอบถัดไป (PDCA)
3. แนวคิด Constructive Alignment ในหลักสูตร
- หลักสูตรยืนยันการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เกิดขึ้นจริง และตรวจสอบได้ด้วยหลักฐาน

PLO → CLO → วิธีสอน/กิจกรรม → เครื่องมือประเมิน → หลักฐานผลลัพธ์ → CQI
--

4. การออกแบบความก้าวหน้าสมรรถนะ

หลักสูตรกำหนดความก้าวหน้าของสมรรถนะโดยภาพรวม

ชั้นปี 1 วางฐานความรู้วิทยาศาสตร์สุขภาพ/พื้นฐานวิชาชีพและจริยธรรม

ชั้นปี 2 เริ่มสมรรถนะคลินิกพื้นฐาน + OSCE ระดับพื้นฐาน

ชั้นปี 3 เสริมสมรรถนะเฉพาะสาขา + การคิดวิเคราะห์ทางคลินิก + OSCE ระดับกลาง

ชั้นปี 4 บูรณาการดูแลผู้ป่วย/ชุมชน + ภาวะผู้นำ + OSCE ระดับบูรณาการก่อนสำเร็จการศึกษา

โครงสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO Framework)

1. วัตถุประสงค์ของ PLO Framework เป็นกรอบกำกับคุณภาพหลักสูตรที่ใช้เพื่อ
 1. กำหนดสมรรถนะบัณฑิตที่คาดหวังอย่างชัดเจน
 2. ใช้เป็นฐานในการออกแบบรายวิชา/การประเมิน/การทวนสอบ
 3. ใช้ติดตาม PLO Achievement รายปี และทำ CQI ได้เป็นระบบ
 4. ใช้เป็นหลักฐานสนับสนุนการตรวจรับรองจากสภาการพยาบาล
2. โครงสร้าง PLO Framework ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลักต่อ 1 PLO
 1. คำอธิบาย PLO (PLO Statement)
 2. ขอบเขตสมรรถนะ (Competency Domain/Scope)
 3. ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม (Performance Indicators) 3-5 ตัวต่อ PLO
 4. แผนการประเมิน (Assessment Methods) ทั้ง direct/indirect
 5. หลักฐานและเป้าหมาย (Evidence & Benchmark)

3. นิยามระดับการบรรลุผลลัพธ์ (Achievement Levels)

เพื่อให้ประเมินได้เป็นมาตรฐาน หลักสูตรกำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ PLO ดังนี้

ระดับ 4 ดีเยี่ยม (Exemplary) ปฏิบัติได้ถูกต้อง ครบถ้วน ต่อเนื่อง อธิบายเหตุผลได้ และประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้

ระดับ 3 ดี (Proficient) ปฏิบัติได้ถูกต้องตามมาตรฐาน มีความสม่ำเสมอ

ระดับ 2 พอใช้ (Developing) ปฏิบัติได้บางส่วน ยังต้องชี้แนะ/ขาดความสม่ำเสมอ

ระดับ 1 ต้องปรับปรุง (Beginning) ปฏิบัติไม่ถูกต้อง/ไม่ปลอดภัย/ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ใช้ระดับนี้เป็นฐานของ Rubric และสรุปผล PLO Achievement

3.2 การจัดโครงสร้างหลักสูตร Curriculum Mapping

หลักสูตรใช้ระบบ I-R-M Mapping เพื่อแสดงระดับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

Introduced (I)

เป็นระดับที่รายวิชา แนะนำหรือวางพื้นฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเริ่มเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี หรือทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ PLO

ลักษณะสำคัญของระดับ Introduced ได้แก่ ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้แนวคิดหรือทักษะใหม่ การเรียนรู้เน้นความเข้าใจพื้นฐาน การประเมินมุ่งวัดความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เบื้องต้น

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับนี้ เช่น การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ การวิเคราะห์กรณีศึกษาเบื้องต้น การฝึกทักษะพื้นฐานในห้องปฏิบัติการ

Reinforced (R)

เป็นระดับที่รายวิชา เสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วในระดับ Introduced ให้มีความชำนาญมากขึ้น

ลักษณะสำคัญของระดับ Reinforced ได้แก่ ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อนขึ้น มีการฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีการประเมินที่เน้นการวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับนี้ เช่น การฝึกปฏิบัติทางคลินิก การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง (Simulation) การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

Mastered (M)

เป็นระดับที่รายวิชา พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนจนสามารถปฏิบัติได้อย่างเชี่ยวชาญและบูรณาการความรู้ได้อย่างครบถ้วน

ลักษณะสำคัญของระดับ Mastered ได้แก่ ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้และทักษะอย่างเป็นอิสระ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง สามารถบูรณาการองค์ความรู้จากหลายศาสตร์

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับนี้ เช่น การฝึกปฏิบัติทางคลินิกขั้นสูง การประเมินสมรรถนะผ่าน OSCE การทำโครงการพัฒนาสุขภาพชุมชน

ขั้นตอนการดำเนินการ Curriculum Mapping

คณะกรรมการหลักสูตร ดำเนินการจัดทำ Curriculum Mapping อย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของรายวิชา กับ PLO (Alignment Analysis)

คณะกรรมการหลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างรายวิชาทั้งหมดในหลักสูตร กับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO) เพื่อให้สามารถระบุได้ว่ารายวิชาใดสนับสนุน PLO ใด และในระดับใดโดยพิจารณาจาก

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา
2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO)
3. เนื้อหาการเรียนรู้
4. วิธีการจัดการเรียนการสอน
5. วิธีการประเมินผล

3.3 การกำหนดระดับ I-R-M ในแต่ละรายวิชา

ภายหลังจากวิเคราะห์ความสอดคล้องแล้ว คณะกรรมการหลักสูตรจะกำหนดระดับของการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละรายวิชา ได้แก่ Introduced (I) Reinforced (R) Mastered (M) การกำหนดระดับนี้พิจารณาจาก

1. ความลึกของเนื้อหา
2. ความซับซ้อนของทักษะ
3. ระดับชั้นปีของผู้เรียน
4. รูปแบบการประเมินผล

และกำหนดระดับว่า รายวิชาในชั้นปีต้นจะอยู่ในระดับ Introduced ส่วนรายวิชาในชั้นปีสูงจะพัฒนาไปสู่ระดับ Reinforced และ Mastered

3.3 การวิเคราะห์ความซ้ำซ้อนและช่องว่างของหลักสูตร (Redundancy and Gap Analysis)

ภายหลังจากจัดทำ Curriculum Mapping แล้ว คณะกรรมการหลักสูตรจะดำเนินการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความซ้ำซ้อนของเนื้อหา หมายถึง กรณีที่หลายรายวิชา มีการสอนเนื้อหาเดียวกันในระดับเดียวกันโดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของการเรียนรู้

ช่องว่างของสมรรถนะ (Gap) หมายถึง กรณีที่ผลลัพธ์การเรียนรู้บางข้อไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอ หรือไม่มีรายวิชาที่สนับสนุนในระดับที่เหมาะสม

เพื่อให้หลักสูตรสามารถปรับโครงสร้างรายวิชาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4 การปรับปรุงรายวิชาเมื่อพบช่องว่างของหลักสูตร (Curriculum Improvement)

เมื่อพบช่องว่างของหลักสูตร คณะกรรมการหลักสูตรจะดำเนินการปรับปรุงโดย

1. ปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (CLO)
2. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้
3. ปรับวิธีการประเมินผล
4. เพิ่มหรือปรับเนื้อหาในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

การปรับปรุงดังกล่าวจะถูกนำเสนอและพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และติดตามผลในรอบการประเมินถัดไป

4. การใช้ Curriculum Mapping ในการประกันคุณภาพหลักสูตร

Curriculum Mapping เป็นเครื่องมือสำคัญในการประกันคุณภาพหลักสูตร โดยใช้เพื่อ

1. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง PLO และรายวิชา
2. สนับสนุนการวิเคราะห์ผลการบรรลุ PLO
3. ใช้เป็นหลักฐานในการประเมินคุณภาพหลักสูตร
4. ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ Curriculum Mapping จะถูกนำไปใช้ในการจัดทำ PLO Achievement Report และ CQI Action Plan เพื่อพัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามวงจร PDCA

3.3 ระบบการประเมินผลลัพธ์ระดับหลักสูตร Program Assessment Framework

1. หลักการของระบบประเมินผลลัพธ์

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตกำหนดระบบการประเมินผลลัพธ์ระดับหลักสูตร (Program Assessment Framework) เพื่อใช้ติดตามและประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ระบบประเมินผลลัพธ์ดังกล่าวออกแบบภายใต้แนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินทั้งแบบ Direct Assessment และ Indirect Assessment เพื่อสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุม

ข้อมูลจากการประเมินจะถูกนำไปวิเคราะห์ในระดับหลักสูตร และใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรผ่านกระบวนการ Continuous Quality Improvement (CQI) ตามวงจร PDCA

2. โครงสร้างระบบการประเมินผลลัพธ์ ระบบการประเมินผลลัพธ์ระดับหลักสูตรประกอบด้วย 2 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) Direct Assessment 2) Indirect Assessment ซึ่งทำหน้าที่เสริมกัน เพื่อให้สามารถประเมินสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

1. Direct Assessment เป็นการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนโดยตรงจากการปฏิบัติงานหรือผลงานของผู้เรียน โดยมุ่งประเมินความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางวิชาชีพการพยาบาลตามมาตรฐานวิชา เครื่องมือประเมินหลักของหลักสูตรประกอบด้วย

1.1 การประเมินทักษะทางคลินิกด้วย OSCE (Objective Structured Clinical Examination)

OSCE เป็นการประเมินสมรรถนะทางคลินิกของผู้เรียนผ่านสถานการณ์จำลองทางการพยาบาลที่ออกแบบอย่างเป็นระบบ เพื่อวัดทักษะการปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจทางคลินิก หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมิน OSCE ในช่วงสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ได้แก่

ปีที่ 2 การประเมินทักษะพื้นฐานทางการพยาบาล

ปีที่ 3 การประเมินทักษะการพยาบาลในสถานการณ์ทางคลินิกที่ซับซ้อนขึ้น

ปีที่ 4 การประเมินสมรรถนะทางคลินิกแบบบูรณาการก่อนสำเร็จการศึกษา

การประเมิน OSCE ใช้ Rubric และ Blueprint ที่กำหนดอย่างชัดเจน เพื่อให้การประเมินมีความเป็นมาตรฐาน โปร่งใส และสามารถเปรียบเทียบผลการประเมินระหว่างปีการศึกษาได้

1.2 การประเมินภาคปฏิบัติในแหล่งฝึก การประเมินภาคปฏิบัติในแหล่งฝึกเป็นการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนในสถานการณ์จริง โดยอาจารย์นิเทศและพยาบาลพี่เลี้ยง (Preceptor) ในหน่วยบริการสุขภาพ การประเมินครอบคลุมสมรรถนะสำคัญ ได้แก่

1. การประเมินภาวะสุขภาพของผู้ป่วย
2. การวางแผนและการปฏิบัติการพยาบาล
3. การสื่อสารกับผู้ป่วยและทีมสุขภาพ
4. การตัดสินใจทางคลินิก
5. จริยธรรมและความเป็นวิชาชีพ

ผลการประเมินจะถูกรวบรวมใน Clinical Evaluation Form และใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินผลลัพธ์ระดับหลักสูตร

1.3 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการประเมินความรู้และความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางการพยาบาลก่อนสำเร็จการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ประเมินความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าสู่การประกอบวิชาชีพ
2. ตรวจสอบความครอบคลุมของความรู้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร
3. วิเคราะห์แนวโน้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ผลการสอบจะถูกนำมาวิเคราะห์ในระดับหลักสูตรเพื่อใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

2. Indirect Assessment เป็นการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตและประสิทธิภาพของหลักสูตร เครื่องมือสำคัญประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินผู้ใช้บัณฑิต (Employer Satisfaction Survey)

การประเมินผู้ใช้บัณฑิตดำเนินการโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหรือหัวหน้างานในหน่วยบริการสุขภาพที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน ข้อมูลที่ได้จะสะท้อนความสอดคล้องของสมรรถนะบัณฑิตกับความต้องการของตลาดแรงงาน ประเด็นการประเมิน ได้แก่

1. สมรรถนะทางวิชาชีพ
2. การทำงานเป็นทีม
3. ความรับผิดชอบและจริยธรรม
4. การสื่อสารกับผู้ป่วยและทีมสุขภาพ

2.2 แบบสำรวจบัณฑิต (Graduate Survey) แบบสำรวจบัณฑิตใช้เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร ข้อมูลจากบัณฑิตช่วยให้หลักสูตรสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับประสบการณ์จริงของผู้สำเร็จการศึกษา ประเด็นประเมิน ได้แก่

1. ความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ
2. ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร
3. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต

2.3 ความพึงพอใจของนักศึกษา (Student Satisfaction Survey) หลักสูตรมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผลการประเมินจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร ประเด็นการประเมิน ได้แก่

1. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
2. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้
3. การสนับสนุนจากอาจารย์ผู้สอน
4. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และแหล่งฝึก

การใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตร

ข้อมูลจาก Direct และ Indirect Assessment จะถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมกันโดยคณะกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เพื่อ ประเมินระดับการบรรลุ PLO วิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และจัดทำแผนปรับปรุงหลักสูตร (CQI Action Plan) ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจะถูกนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

3.4 การวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO Achievement Analysis)

การวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes Achievement Analysis) เป็นกระบวนการสำคัญในการติดตามและประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยใช้ข้อมูลจากเครื่องมือประเมินทั้งแบบ Direct Assessment และ Indirect Assessment กระบวนการวิเคราะห์ดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรสามารถประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน และระบุประเด็นที่ควรพัฒนา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการ Continuous Quality Improvement (CQI)

กระบวนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้

หลักสูตรกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือประเมิน

คณะกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือประเมินทั้งหมดที่ใช้ในหลักสูตร ข้อมูลจากเครื่องมือประเมินจะถูกรวบรวมในระดับรายวิชา และสรุปในระดับหลักสูตร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อมูลจาก

Direct Assessment

1. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
2. การประเมินการปฏิบัติในแหล่งฝึก (Clinical Evaluation)
3. Comprehensive Examination

Indirect Assessment

1. แบบประเมินผู้ใช้บัณฑิต
2. แบบสำรวจบัณฑิต
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา

2. การวิเคราะห์ร้อยละการบรรลุเป้าหมาย

หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้ว คณะกรรมการหลักสูตรจะดำเนินการวิเคราะห์ระดับการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนวณ ร้อยละของผู้เรียนที่บรรลุเกณฑ์การประเมินในแต่ละ PLO การวิเคราะห์นี้ช่วยให้สามารถประเมิน ความสามารถบรรลุสมรรถนะตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของผู้เรียน และ ระดับการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ผลการวิเคราะห์จะถูกนำเสนอในรูปแบบ PLO Achievement Report

3. การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ร้อยละการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยหลักสูตรกำหนดเกณฑ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ดังนี้

ระดับผลสัมฤทธิ์	เกณฑ์
1.บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	≥ 80% ของผู้เรียนผ่านเกณฑ์
ควรพัฒนาเพิ่มเติม	70–79%
ต้องปรับปรุง	< 70%

4. การวิเคราะห์ช่องว่างของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Gap Analysis)

คณะกรรมการหลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่างของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Gap Analysis) เมื่อพบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้บางข้อไม่บรรลุเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา การวิเคราะห์ดังกล่าวพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่

1. ความสอดคล้องของรายวิชา กับ PLO
2. วิธีการจัดการเรียนการสอน
3. เครื่องมือประเมินผล
4. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้
5. ความพร้อมของแหล่งฝึกและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

5. การเสนอแนวทางปรับปรุง (Improvement Plan)

คณะกรรมการหลักสูตรจะจัดทำ แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร (CQI Action Plan) เมื่อวิเคราะห์ Gap เรียบร้อย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแนวทางการปรับปรุงประกอบด้วย

1. การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา
2. การพัฒนาวิธีการประเมินผล
3. การเพิ่มกิจกรรม Simulation หรือ Problem-Based Learning
4. การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้สอน
5. การปรับปรุงการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประชุมข้อเสนอแนะและใช้ติดตามผลการดำเนินการในปีการศึกษาถัดไป การใช้ผลการวิเคราะห์ในการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ PLO Achievement จะถูกนำมาใช้เพื่อ

1. สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายของหลักสูตร
2. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในระดับรายวิชา

3. พัฒนาคุณภาพการฝึกปฏิบัติทางคลินิก
4. ยกระดับสมรรถนะของบัณฑิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

3.5 กระบวนการ Closing the Loop ในการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการ Closing the Loop เป็นกลไกสำคัญในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Outcome-Based Education โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้หลักสูตรสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล (Collect Data)

ขั้นตอนแรกของกระบวนการ Closing the Loop คือ การรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทั้งในรูปแบบ Direct Assessment และ Indirect Assessment ประกอบด้วย

Direct Assessment

1. ผลการสอบ OSCE
2. ผลการประเมินการปฏิบัติในแหล่งฝึก
3. ผลการสอบ Comprehensive Examination

Indirect Assessment

1. แบบประเมินผู้ใช้บัณฑิต
2. แบบสำรวจบัณฑิต
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา

คณะกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร จัดเก็บข้อมูลและรวบรวม เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ผลการบรรลุ PLO

2. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyze)

คณะกรรมการหลักสูตรรวบรวมข้อมูลแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินระดับการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน นำเสนอในรูปแบบรายงานการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร การวิเคราะห์ประกอบด้วย

1. การคำนวณร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์
2. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน
3. การเปรียบเทียบผลการประเมินกับปีการศึกษาที่ผ่านมา
4. การวิเคราะห์แนวโน้มของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

3. การวิเคราะห์ช่องว่าง (Identify Gap)

เมื่อผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้บางข้อไม่บรรลุเกณฑ์ที่กำหนด คณะกรรมการหลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่างของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Gap Analysis) การวิเคราะห์ Gap จะพิจารณาปัจจัยที่อาจส่งผลต่อผลการประเมิน ดังนี้

1. ความสอดคล้องของรายวิชา กับ PLO
2. วิธีการจัดการเรียนการสอน
3. กิจกรรมการเรียนรู้
4. วิธีการประเมินผล
5. ความพร้อมของแหล่งฝึกปฏิบัติ

4. การจัดทำแผนปรับปรุง (Develop Improvement Plan)

คณะกรรมการหลักสูตร ดำเนินการจัดทำ แผนการปรับปรุงหลักสูตร (Improvement Plan) ประกอบด้วย

1. การปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา
2. การปรับกิจกรรมการเรียนรู้
3. การพัฒนาวิธีการประเมินผล
4. การเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Simulation หรือ Problem-Based Learning
5. การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้สอน

5. การดำเนินการปรับปรุง (Implement)

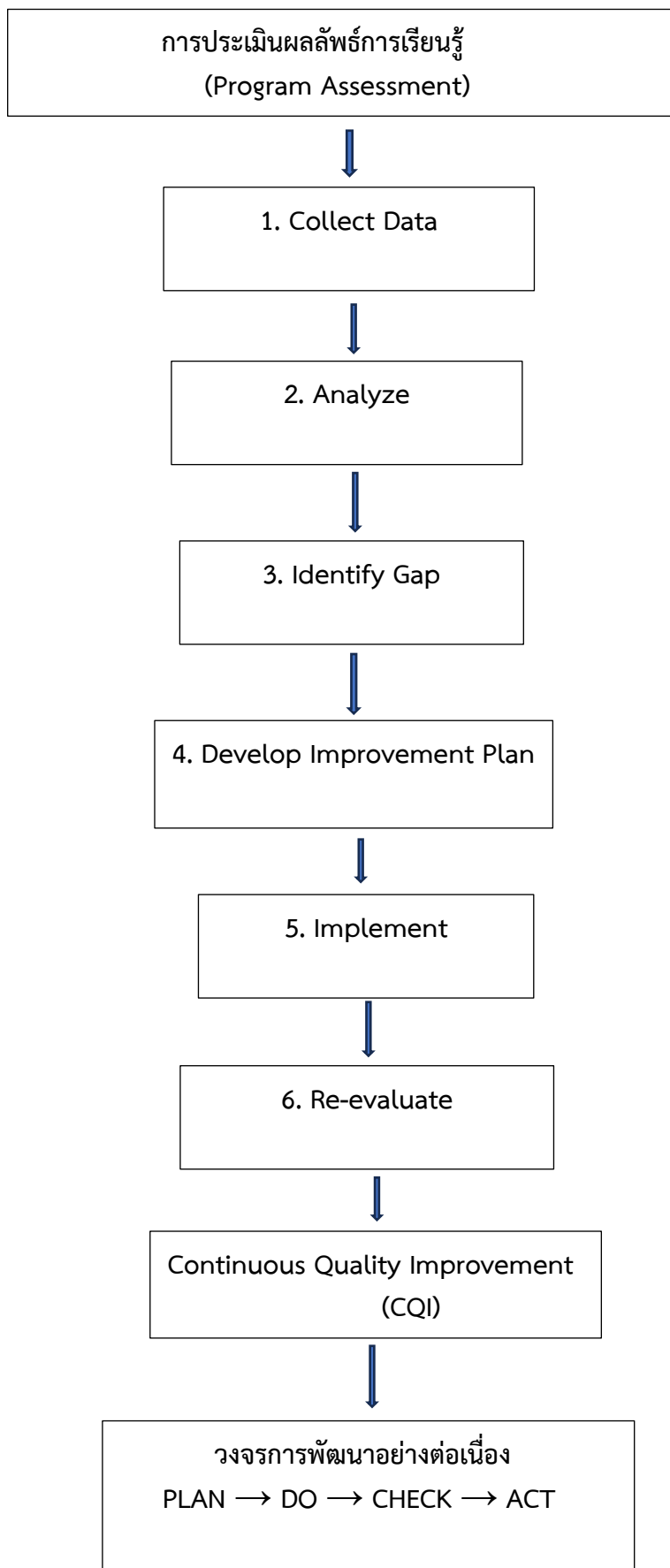
คณะกรรมการหลักสูตร นำแผนการปรับปรุงดำเนินการไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการปรับปรุง ประกอบด้วย

1. การปรับปรุงแผนการสอนรายวิชา
2. การปรับกิจกรรมการเรียนรู้
3. การปรับรูปแบบการประเมินผล
4. การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้สอน

ผลการดำเนินการติดตามโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการปรับปรุง

6. การประเมินผลซ้ำ (Re-evaluate)

ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ Closing the Loop คือ การประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ซ้ำในปี การศึกษาถัดไป เพื่อประเมินว่าการปรับปรุงหลักสูตรสามารถยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้หรือไม่ ผลการประเมินซ้ำจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินในรอบก่อนหน้า เพื่อวิเคราะห์ แนวโน้มของการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในรอบต่อไป

ส่วนที่ 4

การจัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล

4.1 ประเภทการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1. กลยุทธ์การสอนที่เน้นกระบวนการคิด (Thinking based learning) โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การระดมสมอง (Brainstorming) การแลกเปลี่ยนความคิด (Think – Pair – Share) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การสรุปแผนผังความคิด (Mind mapping)

2. กลยุทธ์การสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based learning) โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ กรณีศึกษา (Case study)

3. กลยุทธ์การสอนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การบรรยายแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน (Interactive lecture) การทำงานกลุ่มและนำเสนอ (Group projects/ presentation) เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw method)

4. กลยุทธ์การสอนผ่านการปฏิบัติ (Learning by doing) โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ สาธิตย้อนกลับ (Demonstration) การสอนในคลินิก (Clinical Teaching) ปฏิบัติงานในสถานการณ์บนแหล่งฝึก การเรียนรู้ข้างเตียงจากปัญหาผู้ป่วย (Bedside teaching) การวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case analysis)

5. กลยุทธ์การสอนสถานการณ์จำลอง (Simulation based learning) โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้สถานการณ์ (Scenario) การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การใช้หุ่นมนุษย์จำลอง (Mannequin based) การจัดสิ่งแวดล้อมให้เสมือนหอผู้ป่วยจริง (Simulation room) กลยุทธ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based learning)

6. กลยุทธ์การสอนที่สร้างการเติบโตทางความคิด (Growth Mindset) ได้แก่

- สอนให้ผู้เรียน เข้าใจว่าการเรียนรู้สามารถเพิ่มศักยภาพของสมองได้ (Brainology) คือ การสอนให้ผู้เรียนเข้าใจว่าสมองของเราพัฒนาและเติบโตขึ้นได้เรื่อย ๆ ศักยภาพและความสามารถก็เปลี่ยนแปลงได้ด้วยการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

- สอนให้ผู้เรียนรู้จักตั้งเป้าหมายในการเรียน (Student's Expectation) คือ การให้ผู้เรียนได้รู้สึกว่าเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตัวเอง รู้ว่าการเรียนนั้น มีความสำคัญ ความหมายกับตัวผู้เรียนอย่างไร โดยการตั้งเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเอง

- ไม่พลาดเมื่อผิดพลาด (Mistake is Interesting) คือ การทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดจะช่วยให้ ผู้เรียนมองความผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

- ใช้พลังของคำว่า “ยัง” (Power of YET) คือ การเพิ่มคำว่า ยัง เป็นการสร้างความตระหนักว่าผลลัพธ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่จุดสิ้นสุด

- ชมที่ ความพยายามและ กระบวนการ (Praising Effort and the Process) คือ การชมที่เฉพาะเจาะจง และเป็นสิ่งที่คุณเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ชมที่วิธีหรือกระบวนการ ทำงาน ชมที่ความพยายาม

- ให้ Feedback เพื่อการเรียนรู้และพัฒนา (Constructive Feedback) คือ การให้ข้อมูลเพื่อช่วยให้ไปถึงเป้าหมาย มากกว่าการตัดสิน ดีหรือเลว ผ่านหรือตก

7. กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจ โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์พยาบาล (Role model) การให้แรงเสริมทางบวก (Positive reinforcement) การสะท้อนคิด (reflective) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback)

4.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับการออกแบบไว้ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยยึดโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 มีการกำหนดผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (TQF) 6 ด้าน และออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ดังกล่าว

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568 ได้พัฒนาการออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดการจัดการศึกษาโดยใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-Based Education: OBE) โดยกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ระดับชั้นปี (YLOs) และระดับรายวิชา (CLOs) อย่างชัดเจน และเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกันตลอดหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาพัฒนาเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับโครงสร้างรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยจัดทำรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3 และ มคอ.4) ครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ชั่วโมงเรียน การฝึกปฏิบัติ และการประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและหัวหน้าสาขาวิชาดำเนินการกำกับติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามรายละเอียดรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติทางการพยาบาล และการใช้แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่หลักสูตรคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ครบถ้วนตามที่ออกแบบไว้ในหลักสูตร

ระบบกลไกการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้จัดทำ คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางกลางในการประเมินผลรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี (YLOs) และผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) อย่างเป็นระบบ

1. ก่อนเปิดภาคการศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนร่วมกันศึกษารายละเอียดหลักสูตร (มคอ.2) และทบทวนผลการประเมินรายวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อนำมาใช้ใน

การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา โดยมีการกำหนดทั้ง การประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน (Summative Assessment) รวมทั้งการกำหนดแนวทางการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. การประเมินผลภาคทฤษฎีใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น ข้อสอบแบบปรนัย (MCQ) และ อัตนัย (MEQ) ที่ผ่านกระบวนการวิพากษ์ ตรวจสอบความตรง และวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ รวมถึงการ ประเมินชิ้นงาน รายงาน และการวิเคราะห์กรณีศึกษา โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ Rubric ที่ชัดเจน ส่วนการประเมินผลภาคปฏิบัติใช้แบบประเมินทักษะทางคลินิก การประเมินพฤติกรรม และการสอบ ปฏิบัติ เช่น OSCE ซึ่งออกแบบให้สอดคล้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตร กำหนด

3. ระหว่างการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนทั้งรายบุคคล และรายกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในรายวิชาภาคปฏิบัติ เพื่อสะท้อนจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และ แนวทางการปรับปรุงการเรียนรู้ ในกรณีที่นักศึกษาามีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด มีการ ดำเนินการตามระบบและกลไกการช่วยเหลือผู้เรียน เช่น การสอนเสริม การให้คำปรึกษา และการประเมิน ซ้ำตามแนวทางที่กำหนดไว้ในรายวิชา

4. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาร่วมกับอาจารย์ผู้สอนประชุม พิจารณาการประมวลผลคะแนน การตัดสินผลการเรียน และสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็น รายบุคคล โดยเสนอผลต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเป็นธรรม และ ความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ใน มคอ.3 และ มคอ.4 พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษา ดำเนินการอุทธรณ์ผลการศึกษา ตามระบบและกลไกที่คณะกำหนด

5. คณะกรรมการวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาได้ดำเนินการทวนสอบ มาตรฐานการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างเป็นระบบทุกภาคการศึกษา เพื่อนำข้อเสนอแนะจากการทวนสอบ ไปใช้ปรับปรุงการออกแบบการประเมินผลและการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป

4.3 การนำนวัตกรรมการเรียนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่มาใช้จัดการเรียนการสอน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ส่งเสริมและสนับสนุนการนำนวัตกรรม การเรียนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด และ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทการจัดการศึกษาทางการพยาบาลในปัจจุบัน

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการจัดการศึกษาโดยใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-Based Education: OBE) โดยอาจารย์ผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษา (Case-based Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) การ อภิปรายกลุ่ม การเรียนรู้เชิงสถานการณ์จำลอง และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง เพื่อส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ การตัดสินใจทางการพยาบาล และการบูรณาการความรู้สู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ คณะพยาบาลศาสตร์ได้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย การใช้สื่อวิดีโอและสื่อออนไลน์ประกอบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการใช้สถานการณ์จำลองทางคลินิก (Simulation-based Learning) เพื่อเพิ่มโอกาสในการฝึกทักษะและเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับระดับสมรรถนะ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและหัวหน้าสาขาวิชามีบทบาทในการส่งเสริมและกำกับติดตามการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนมาใช้ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์ การนำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนมาพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา

รูปแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในหลักสูตร

1. การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning)

การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลองใช้ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางการพยาบาลของผู้เรียน โดยใช้ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาลและอุปกรณ์จำลองสถานการณ์ทางคลินิกผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการประเมินภาวะสุขภาพ การวางแผนการพยาบาล และการตัดสินใจทางคลินิกผ่านสถานการณ์จำลองที่ออกแบบให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในหน่วยบริการสุขภาพ การเรียนรู้รูปแบบนี้ช่วยพัฒนาทักษะสำคัญ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจทางคลินิก การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารกับผู้ป่วยและทีมสุขภาพ

2. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสุขภาพ และค้นคว้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง กระบวนการดังกล่าวช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การเรียนรู้แบบ PBL ถูกนำมาใช้ในรายวิชาทางการพยาบาลหลายรายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง

3. การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง (Experiential Learning)

หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงในแหล่งฝึกทางคลินิกและชุมชน โดยผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลภายใต้การดูแลของอาจารย์นิเทศและพยาบาลพี่เลี้ยง การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงช่วยให้ผู้เรียนสามารถ เชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติ พัฒนาทักษะการดูแลผู้ป่วยอย่างองค์รวม และการเรียนรู้การทำงานร่วมกับทีมสุขภาพ

4. การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางสุขภาพที่ซับซ้อนและฝึกการตัดสินใจทางคลินิก อาจารย์ผู้สอนจะนำกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริงมาใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางการดูแลผู้ป่วย

5. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) หลักสูตรส่งเสริมการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การเรียนรู้แบบทีม (Team-Based Learning) การเรียนรู้รูปแบบนี้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์

6. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน (Digital Learning)

หลักสูตรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (Learning Management System) สื่อการเรียนรู้ดิจิทัล วิดีโอการสอน แบบฝึกหัดออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งความรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

4.4 การทบทวนกระบวนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล และการนำผลไปปรับปรุงพัฒนา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีกระบวนการทบทวนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการประชุมทบทวนการบริหารหลักสูตรเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลในข้อ 1-4 และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการประเมินผลการบริหารหลักสูตรจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยใช้ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานรายวิชา การประเมินการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะจากผู้สอนและผู้เรียนเป็นฐานในการพิจารณา

2. ทบทวนและวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อทบทวนความเหมาะสมของระบบและกลไกการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เช่น ความสอดคล้องของวิธีการสอนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ความเหมาะสมของเครื่องมือประเมิน และการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสรุปผลการนำนวัตกรรมการเรียนการสอนและวิธีการสอนแบบใหม่ของผู้สอนในแต่ละรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป โดยพิจารณาทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ความเหมาะสมของนวัตกรรมกับบริบทของรายวิชา และข้อเสนอแนะจากผู้สอนและผู้เรียน

4. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรยังทบทวนระบบและกลไกการกำกับติดตามการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับชั้นปี (YLOs) และการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) โดยเฉพาะข้อมูลผลการประเมินของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้กับเป้าหมายของหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลในภาพรวมของหลักสูตร

5. สรุปผลการทบทวนการดำเนินงาน และนำเสนอคณะกรรมการบริหารคณะ เพื่อพิจารณาแนวทางการปรับปรุงระบบและกลไกการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และใช้เป็นกรอบในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรในปีการศึกษาถัดไป สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานตามวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement: CQI) ของหลักสูตร

4.5 ระบบกลไกการประเมินผลการเรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

คณะพยาบาลศาสตร์ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3 และ มคอ.4) ทั้งรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมีการประเมินทั้งระหว่างการเรียนรู้ (Formative Assessment) และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน (Summative Assessment) ควบคู่กับการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

1. รายวิชาภาคทฤษฎี มีการประเมินผลระหว่างเรียน เช่น การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และการประเมินชิ้นงานหรือรายงาน โดยอาจารย์ผู้สอนแจ้งผลการประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อสะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางการปรับปรุงการเรียนรู้ ในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่รายวิชากำหนด มีการดำเนินการช่วยเหลือและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มเติมตามแนวทางของรายวิชา ก่อนการประเมินผลสรุปเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

2. รายวิชาภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทั้งรายบุคคล และรายกลุ่มระหว่างการฝึกปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางการพยาบาล การคิดวิเคราะห์ และการวางแผนการพยาบาล รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนจากบันทึกประสบการณ์การฝึกปฏิบัติ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน มีการประเมินผลสรุปด้วยการสอบทักษะทางคลินิก เช่น การสอบปฏิบัติแบบ OSCE และการประเมินสมรรถนะตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้ร่วมสอนนำผลการประเมินจากเครื่องมือและวิธีการประเมินต่าง ๆ มาประมวลผลเพื่อตัดสินผลการเรียน และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผลในรายวิชาและระดับหลักสูตรต่อไป

4.6 ระบบและกลไกการช่วยเหลือผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่กำหนด

ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร ประธานหลักสูตร

การจัดการความเสี่ยง

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนวางแผนการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

2) ผู้รับผิดชอบรายวิชาดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำตามแนวทางการช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาถึงความจำเป็นที่จะทำสัญญากับอาจารย์ผู้สอน learning contract โดยให้ระบุผลการเรียนรู้ที่ต้องการและพันธสัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมระหว่างนักศึกษาและอาจารย์

3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนวางแผนการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

4) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาดำเนินการให้การช่วยเหลือนักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ตามแนวทางการช่วยเหลือ

4.1) กรณีสอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ให้สอบซ่อมครั้งที่ 1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

4.2) กรณีสอบซ่อมครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน ให้สรุปเนื้อหาที่สอบย่อยในครั้งนั้น ๆ ให้ได้เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ (ให้คะแนนร้อยละ 60)

5) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดให้มีการสอบซ่อม สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

6) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประมวลผลคะแนนและตัดเกรด

7) การส่งผลคะแนน แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

7.1) ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ส่งผลคะแนนตามที่ได้ตามระบบ

7.2) ผู้เรียนที่สอบซ่อมผ่าน ให้บันทึกคะแนนตามเกณฑ์

8) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเสนอผลการเรียนต่อคณะกรรมการประจำหลักสูตร

9) ประธานหลักสูตรส่งผลการเรียนมายังรองคณบดีฝ่ายวิชาการเพื่อตรวจสอบภายใน 15 วัน

10) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานำเสนอผลการเรียน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วม

พิจารณา

11) กรณีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาเห็นชอบผลการเรียนตามเสนอ ฝ่ายวิชาการ ประกาศผลการเรียนให้นักศึกษาทราบ

12) กรณีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาไม่เห็นชอบผลการเรียนตามเสนอ ให้ปฏิบัติตามแนวทางในการประมวลผลตามมติ คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบคะแนนเพื่อนำเข้าคณะกรรมการ ประจำหลักสูตรในครั้งต่อไป

13) อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกับอาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาวางแผนการช่วยเหลือ

14) อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการให้การช่วยเหลือตามแผนที่วางไว้

15) อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลให้การช่วยเหลือต่อคณะกรรมการประจำ

ส่วนที่ 5

ระบบบริหารอาจารย์

5.1 หลักการบริหารอาจารย์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตระหนักถึงบทบาทสำคัญของอาจารย์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้นการบริหารอาจารย์จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการประกันคุณภาพบัณฑิตและการพัฒนาหลักสูตร

การบริหารอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ดำเนินการตามหลักการบริหารทรัพยากรบุคคลทางวิชาการที่มุ่งเน้นการจัดสรรอาจารย์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดหลักการบริหารอาจารย์ ดังนี้

1. การจัดสรรอาจารย์ให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ

คณะพยาบาลศาสตร์ดำเนินการจัดสรรจำนวนอาจารย์ให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติทางคลินิกสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรอาจารย์คำนึงถึง

1. อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา
2. ลักษณะของรายวิชา (ทฤษฎีหรือปฏิบัติ)
3. ความต้องการของแหล่งฝึกปฏิบัติ
4. มาตรฐานการผลิตพยาบาลของสภาการพยาบาล

โดยเฉพาะรายวิชาปฏิบัติทางคลินิก หลักสูตรให้ความสำคัญกับการจัดสรรอาจารย์นิเทศและพยาบาลที่เลี้ยงในแหล่งฝึกอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลและการประเมินผลอย่างใกล้ชิด

2. การมีคุณสมบัติและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชา

คณะพยาบาลศาสตร์ให้ความสำคัญกับการมีอาจารย์ที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความลึกซึ้งทางวิชาการและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญ ได้แก่

1. สำเร็จการศึกษาในสาขาการพยาบาล หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1
3. มีประสบการณ์ทางวิชาชีพ หรือประสบการณ์ทางคลินิก ตามเกณฑ์สภาการพยาบาล
4. มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ

การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3. การพัฒนาศักยภาพอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

คณะพยาบาลศาสตร์ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning
2. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้
3. การพัฒนาทักษะการวิจัยและการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการ
4. การพัฒนาความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพการพยาบาล

คณะมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร (Faculty Development Plan) แผนพัฒนาความเชี่ยวชาญการพยาบาล (Faculty Practice) และสนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมการอบรม การประชุมวิชาการ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

4. การสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ

คณะพยาบาลศาสตร์ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการและเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพทางวิชาการของคณะและสร้างความเข้มแข็งทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

1. การให้คำปรึกษาด้านการจัดการทำผลงานทางวิชาการ
2. การสนับสนุนการทำวิจัยและการตีพิมพ์ผลงาน
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านการเขียนผลงานวิชาการ ผศ รศ ศ.
4. การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณสำหรับการพัฒนาผลงาน

การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการช่วยสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์พัฒนาความรู้และความเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

ตัวอย่าง ตารางคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์

ลำดับ	ชื่ออาจารย์	คุณวุฒิ สูงสุด	สาขาความ เชี่ยวชาญ	ใบอนุญาต วิชาชีพ	ประสบการณ์ วิชาชีพ	รายวิชาที่รับผิดชอบ
1	อาจารย์	Ph.D. Nursing	การพยาบาลเด็ก และวัยรุ่น	มี	10 ปี	การพยาบาลเด็ก
2	อาจารย์	Ph.D. Nursing	การพยาบาล ผู้ใหญ่	มี	12 ปี	การพยาบาลผู้ใหญ่
3	อาจารย์	Ph.D. Nursing	การพยาบาล ชุมชน	มี	8 ปี	การพยาบาลชุมชน
4	อาจารย์	M.N.S.	การพยาบาล ผู้สูงอายุ	มี	9 ปี	การพยาบาลผู้สูงอายุ
5	อาจารย์	M.N.S.	สุขภาพจิตและ จิตเวช	มี	7 ปี	การพยาบาลสุขภาพจิต
6	อาจารย์	M.N.S.	การผดุงครรภ์ มารดาทารก	มี	10 ปี	การพยาบาลสูติศาสตร์ มารดาและทารก

5.2 อัตรากำลังอาจารย์ประจำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ให้ความสำคัญกับการบริหารอัตรากำลังอาจารย์ประจำให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยยึดตามเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลของสภาการพยาบาล เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

การบริหารอัตรากำลังอาจารย์ดำเนินการโดยพิจารณาความสมดุลของภารกิจหลักของอาจารย์ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการฝึกปฏิบัติ การวิจัย และการบริการวิชาการ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. อัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ (Student-Faculty Ratio) การกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำของหลักสูตรใช้เกณฑ์อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาตามที่สภาการพยาบาลกำหนด โดยใช้นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) เป็นตัวคำนวณ เกณฑ์มาตรฐานกำหนดว่า

อัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ไม่เกิน 1 : 6

การคำนวณ FTES ดำเนินการจากค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours: SCH) โดยใช้สูตร

FTES = SCH / จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษา

โดย SCH คือผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนผู้เรียนกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาในปีการศึกษานั้น

2. ภาระงานสอนภาคทฤษฎี

การกำหนดภาระงานสอนภาคทฤษฎีของอาจารย์พิจารณาจาก

1. จำนวนรายวิชาที่รับผิดชอบ
2. จำนวนชั่วโมงสอนต่อภาคการศึกษา
3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

การจัดสรรภาระงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ และเปิดโอกาสให้อาจารย์สามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนและดำเนินกิจกรรมทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ภาระงานนิเทศภาคปฏิบัติ

การฝึกปฏิบัติทางคลินิกเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต การกำหนดภาระงานนิเทศอย่างเหมาะสมตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

-อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลวิชาชีพที่สอนภาคปฏิบัติต่อนักศึกษา ไม่เกิน 1 : 8

-พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำในหน่วยบริการสุขภาพทำหน้าที่สอนอัตราส่วนไม่เกิน 1 : 4

การกำหนดอัตราส่วนดังกล่าวช่วยให้การนิเทศการฝึกปฏิบัติสามารถดูแลนักศึกษาได้อย่างใกล้ชิด และสามารถประเมินสมรรถนะทางคลินิกของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ภาระงานวิจัยและบริการวิชาการ

นอกจากภารกิจด้านการสอน อาจารย์ในหลักสูตรยังมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม คณะพยาบาลศาสตร์ส่งเสริมให้อาจารย์ดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านกิจกรรมบริการวิชาการ

การทบทวนอัตรากำลังอาจารย์

คณะพยาบาลศาสตร์มีการทบทวนอัตรากำลังอาจารย์ประจำปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาจาก

1. จำนวนรับนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา
2. อัตราส่วน FTES ต่ออาจารย์
3. ภาระงานสอนและนิเทศการฝึกปฏิบัติ
4. ภาระงานวิจัยและบริการวิชาการ
5. แผนพัฒนาหลักสูตรและแผนยุทธศาสตร์ของคณะ

ผลการทบทวนจะถูกนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์และการพัฒนาบุคลากรในปีการศึกษาถัดไป

การบริหารอัตรากำลังอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดำเนินการโดยยึดตามเกณฑ์มาตรฐานของสภาการพยาบาล และคำนึงถึงความสมดุลของภาระงานด้านการสอน การนิเทศการฝึกปฏิบัติ การวิจัย และการบริการวิชาการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีคุณภาพ และสามารถผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 โครงสร้างผู้เชี่ยวชาญ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดโครงสร้างความเชี่ยวชาญของอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ครอบคลุมสาขาหลักของศาสตร์การพยาบาล เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิตของ สภาการพยาบาล การจัดกลุ่มความเชี่ยวชาญของอาจารย์ช่วยให้หลักสูตรสามารถวางแผนการมอบหมายภาระงาน การสอน การนิเทศการฝึกปฏิบัติ และการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะรายวิชาและความต้องการของผู้เรียน

คณะพยาบาลศาสตร์แบ่งโครงสร้างความเชี่ยวชาญของอาจารย์ออกเป็น 5 กลุ่มสาขาหลัก ดังนี้

1. กลุ่มสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (Adult and Gerontological Nursing)

กลุ่มสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุที่มีภาวะสุขภาพทั้งในระยะเฉียบพลัน วิกฤต และเรื้อรัง อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ การพยาบาลผู้ป่วยผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง รวมทั้งรับผิดชอบรายวิชาทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในหน่วยบริการสุขภาพ เช่น โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ และหน่วยดูแลผู้สูงอายุ

2. กลุ่มสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น (Child and Adolescent Nursing)

กลุ่มสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเด็กตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่น โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการดูแลเด็กที่มีภาวะเจ็บป่วย อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก การพยาบาลเด็กป่วย การพยาบาลเด็กที่มีโรคเฉียบพลันและโรคเรื้อรัง รวมทั้งรับผิดชอบรายวิชาทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในหน่วยบริการสุขภาพ นิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในหอผู้ป่วยเด็กและคลินิกเด็กดี

3. กลุ่มสาขาการพยาบาลสูติศาสตร์ มารดาและทารก (Obstetric Maternal and Newborn Nursing) กลุ่มสาขาการพยาบาลสูติศาสตร์ มารดาและทารก อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสตรีตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอด รวมทั้งการดูแลทารกแรกเกิด ได้แก่ การพยาบาลสตรีตั้งครรภ์ การพยาบาลในระยะคลอด การพยาบาลหลังคลอด การดูแลทารกแรกเกิด อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศการฝึกปฏิบัติในห้องคลอด หอผู้ป่วยหลังคลอด

4. กลุ่มสาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (Mental Health and Psychiatric Nursing)

กลุ่มสาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และการดูแลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางจิต อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ แนวคิดและทฤษฎีสุขภาพจิต การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช การให้คำปรึกษาและการบำบัดทางจิตสังคม การดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน นอกจากนี้อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการฝึกทักษะการสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด และการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างองค์รวม

5. กลุ่มสาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน (Community Health Nursing)

กลุ่มสาขาการพยาบาลอนามัยชุมชนรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการดูแลสุขภาพประชาชนในระดับครอบครัวและชุมชน อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ ระบบสุขภาพและการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค การประเมินสุขภาพชุมชน การจัดโครงการพัฒนาสุขภาพชุมชน อาจารย์ในกลุ่มสาขานี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน และการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในศูนย์สุขภาพชุมชนและหน่วยบริการปฐมภูมิ

การใช้โครงสร้างความเชี่ยวชาญในการบริหารหลักสูตร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำโครงสร้างความเชี่ยวชาญของอาจารย์มาใช้ในการบริหารหลักสูตร โดยใช้ในการมอบหมายรายวิชาให้สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของอาจารย์ การวางแผนการนิเทศการฝึกปฏิบัติทางคลินิก การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา และการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์ของหลักสูตร

5.4 ระบบมอบหมายภาระงาน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดระบบการมอบหมายภาระงาน อาจารย์เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพันธกิจของคณะ และมหาวิทยาลัย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตร การมอบหมายภาระงานอาจารย์ดำเนินการโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญของอาจารย์ ความเหมาะสมของภาระงาน และความสมดุลระหว่างภารกิจด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ คณะกำหนดองค์ประกอบของภาระงานอาจารย์ ดังนี้

1. ภาระงานด้านการสอนภาคทฤษฎี

ภาระงานสอนภาคทฤษฎีเป็นภารกิจหลักของอาจารย์ในหลักสูตร โดยอาจารย์ต้องรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของตน

ภาระงานดังกล่าวประกอบด้วย

1. การสอนในรายวิชาภาคทฤษฎี
2. การเตรียมแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
4. การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การกำหนดภาระงานสอนภาคทฤษฎีคำนึงถึงจำนวนรายวิชา จำนวนชั่วโมงสอน และลักษณะของรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

2. ภาระงานด้านการนิเทศภาคปฏิบัติ

การนิเทศการฝึกปฏิบัติทางคลินิกเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยอาจารย์ต้องทำหน้าที่กำกับดูแลและประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในแหล่งฝึก ประกอบด้วย

1. การนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในแหล่งฝึก
2. การประเมินทักษะการปฏิบัติทางการพยาบาล
3. การให้คำแนะนำและสะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
4. การประสานงานกับพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึก

การกำหนดภาระงานนิเทศคำนึงถึงจำนวนกลุ่มนักศึกษา ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติ และลักษณะของรายวิชาปฏิบัติ

3. ภาระงานด้านการพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ในหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของระบบสุขภาพ ประกอบด้วย

1. การพัฒนารายวิชา
2. การปรับปรุงเนื้อหารายวิชา
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
4. การทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา

ผลการดำเนินงานช่วยให้หลักสูตรสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตามแนวคิด

Outcome-Based Education

4. ภาระงานด้านการวิจัย

คณะพยาบาลศาสตร์ส่งเสริมให้อาจารย์ดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล และนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ภาระงานด้านการวิจัยประกอบด้วย

1. การดำเนินโครงการวิจัย
2. การตีพิมพ์ผลงานวิจัย
3. การนำเสนอผลงานวิชาการ
4. การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

5. ภาระงานด้านการบริการวิชาการ

การบริการวิชาการเป็นอีกหนึ่งภารกิจสำคัญของอาจารย์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคมและชุมชน ภาระงานด้านนี้ประกอบด้วย

1. การจัดโครงการบริการวิชาการ
2. การอบรมและให้ความรู้แก่บุคลากรด้านสุขภาพ
3. การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก
4. การพัฒนาสุขภาพของชุมชน

กิจกรรมบริการวิชาการช่วยเชื่อมโยงการดำเนินงานของคณะกับความต้องการของสังคมและชุมชน

การประเมินภาระงานอาจารย์

คณะพยาบาลศาสตร์มีระบบการประเมินภาระงานอาจารย์เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาระงานในแต่ละด้าน โดยดำเนินการ **ปีละ 1 ครั้ง** การประเมินพิจารณาจาก

1. ภาระงานสอนและนิเทศการฝึกปฏิบัติ
2. ภาระงานวิจัย
3. ภาระงานบริการวิชาการ
4. ภาระงานด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินจะถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงการมอบหมายภาระงานในปีการศึกษาถัดไป เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาระงานและสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง Faculty Workload Distribution Matrix

อาจารย์	ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ	งานวิจัย	งานบริการ วิชาการ	รวม

5.5 แผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ (Faculty Development Plan)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพอาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) และพัฒนาบัณฑิตพยาบาลให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ คณะจึงกำหนดแผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ (Faculty Development Plan) เพื่อสนับสนุนให้อาจารย์มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพ และการสร้างผลงานทางวิชาการ แผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ดังนี้

1. การพัฒนาด้าน Outcome-Based Education และการวัดประเมินผล

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเป็นไปตามแนวคิด OBE คณะพยาบาลศาสตร์ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาความรู้และทักษะด้านการออกแบบหลักสูตรและการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาในด้านนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 การอบรมการออกแบบความเชื่อมโยงระหว่าง Course Learning Outcomes (CLO) และ Program Learning Outcomes (PLO)
- 1.2 การอบรมการสร้าง Rubric สำหรับการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน
- 1.3 การอบรมการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLO Achievement Analysis)
- 1.4 การอบรมการพัฒนาวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์แบบ Direct และ Indirect Assessment

2. การพัฒนาด้านวิชาชีพการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพในด้านนี้ ได้แก่

- 2.1 การอบรมหรือประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชาชีพการพยาบาลที่อาจารย์สังกัด
- 2.2 การอบรม Simulation-based Learning เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง
- 2.3 การอบรม Preceptor Support เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึก
- 2.4 การอบรม OSCE Examiner เพื่อพัฒนาทักษะการประเมินสมรรถนะทางคลินิกของผู้เรียน

3. การพัฒนาด้านการวิจัยและวิชาการ

คณะพยาบาลศาสตร์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการสร้างผลงานทางวิชาการของอาจารย์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลและยกระดับคุณภาพทางวิชาการของคณะ การพัฒนาในด้านนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 การสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
- 1.2 การสนับสนุนการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ
- 3.3 การจัดให้มี ระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการ (Academic Mentoring System) เพื่อให้คำปรึกษา และสนับสนุนการพัฒนาผลงานวิชาการของอาจารย์

การติดตามและประเมินผลการพัฒนาศัภษาภาพอาจารย์

กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาศัภษาภาพอาจารย์เป็นประจำ โดยดำเนินการ

1. จัดทำแผนพัฒนาศัภษาภาพอาจารย์รายปี
2. ติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศัภษาภาพของอาจารย์
3. ประเมินผลการพัฒนาศัภษาภาพของอาจารย์ปีละ 1 ครั้ง
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาในปีต่อไป

ตารางแผนพัฒนาศัภษาภาพอาจารย์

ด้านการพัฒนา	กิจกรรมพัฒนา	รูปแบบการพัฒนา	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
OBE และการประเมินผล	อบรม CLO-PLO Alignment	Workshop / Training	ปีที่ 1	คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
OBE และการประเมินผล	อบรมการสร้าง Rubric	Workshop	ปีที่ 1	งานพัฒนาการเรียนการสอน
OBE และการประเมินผล	อบรม PLO Achievement Analysis	Training	ปีที่ 2	คณะกรรมการประเมินผลลัพธ์
วิชาชีพการพยาบาล	อบรม Simulation-based Learning	Workshop	ปีที่ 2	ศูนย์ฝึกทักษะทางการพยาบาล
วิชาชีพการพยาบาล	อบรม Preceptor Support	Training	ปีที่ 2	คณะกรรมการแหล่งฝึก
วิชาชีพการพยาบาล	อบรม OSCE Examiner	Workshop	ปีที่ 3	คณะกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
วิจัยและวิชาการ	อบรมการเขียนบทความวิจัย	Training	ปีที่ 1-3	ฝ่ายวิจัย
วิจัยและวิชาการ	สนับสนุนการตีพิมพ์ระดับชาติ / นานาชาติ	Research Support	ต่อเนื่อง	ฝ่ายวิจัย
วิจัยและวิชาการ	ระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการ (Academic Mentoring)	Mentoring	ต่อเนื่อง	คณะกรรมการวิชาการ
วิจัยและวิชาการ	สนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ	Mentoring / Workshop	ต่อเนื่อง	คณะกรรมการวิชาการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
อาจารย์ผ่านการอบรม OBE	≥ 80%
อาจารย์ผ่านการอบรม Simulation	≥ 60%
อาจารย์ที่มีผลงานวิจัยตีพิมพ์	≥ 70%
อาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 คนต่อปี

ตัวอย่าง ตารางติดตามการพัฒนาศักยภาพอาจารย์

ชื่ออาจารย์	การพัฒนา	กิจกรรมพัฒนา	ปีที่ดำเนินการ	ผลการพัฒนา
รศ. ดร.	OBE	CLO–PLO Alignment Training	2569	ผ่านการอบรม
รศ.	วิชาชีพ	Simulation-based Learning	2570	ผ่านการอบรม
ผศ. ดร.	การประเมินผล	Rubric Development Workshop	2569	ผ่านการอบรม
ผศ.	วิชาชีพ	Simulation-based Learning	2570	ผ่านการอบรม
ดร.	การประเมินคลินิก	OSCE Examiner Training	2570	ผ่านการอบรม
อาจารย์.....	วิจัย	Writing for Publication	2571	ตีพิมพ์บทความ

5.6 ระบบประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ติดตามผลการดำเนินงานของอาจารย์ในแต่ละภารกิจ
2. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอาจารย์อย่างต่อเนื่อง
3. ใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารหลักสูตร
4. สนับสนุนการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์

การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ครอบคลุมภารกิจหลัก 5 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน

การประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และปรับปรุงรายวิชาให้สอดคล้องกับ PLO ของหลักสูตร การประเมินดำเนินการ ได้แก่

1. แบบประเมินการสอนโดยนักศึกษา
2. การทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา
3. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
4. การประเมินการจัดการเรียนการสอนโดยคณะกรรมการหลักสูตร

2. การประเมินด้านการนิเทศการฝึกปฏิบัติ

การประเมินด้านการนิเทศการฝึกปฏิบัติมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพการกำกับดูแลและการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในแหล่งฝึก ผลการประเมินช่วยให้หลักสูตรสามารถพัฒนาคุณภาพการนิเทศการฝึกปฏิบัติ และส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางคลินิกของผู้เรียน การประเมินดำเนินการ ได้แก่

1. แบบประเมินการนิเทศโดยนักศึกษา
2. ความคิดเห็นจากพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึก
3. ผลการประเมินสมรรถนะทางคลินิกของนักศึกษา
4. การประเมินโดยคณะกรรมการหลักสูตร

3. การประเมินด้านการวิจัยและผลงานวิชาการ

การประเมินด้านการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการและสร้างองค์ความรู้ทางการแพทย์ การประเมินดำเนินการ ได้แก่

1. จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์
2. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ
3. การได้รับทุนวิจัย
4. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

4. การประเมินด้านการบริการวิชาการ

การบริการวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม การประเมินดำเนินการ ได้แก่

1. การดำเนินโครงการบริการวิชาการ
2. การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
3. การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก

5. การประเมินด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหาร

อาจารย์มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการหลักสูตร การประเมินดำเนินการ ได้แก่

1. การพัฒนารายวิชา
2. การทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้
3. การเข้าร่วมกิจกรรมประกันคุณภาพหลักสูตร
4. การมีส่วนร่วมในการประชุมและการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานอาจารย์

กำหนดกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ดำเนินการ ปีละ 1 ครั้ง ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของอาจารย์ในแต่ละด้าน
2. วิเคราะห์ผลการประเมินตามตัวชี้วัดที่กำหนด
3. รายงานผลการประเมินในที่ประชุมคณะกรรมการหลักสูตร
4. ใช้ผลการประเมินในการพัฒนาศักยภาพอาจารย์และปรับปรุงการบริหารหลักสูตร

ตารางตัวชี้วัดการประเมินอาจารย์

การประเมิน	ตัวชี้วัด
การสอน	คะแนนประเมินการสอนจากนักศึกษา
การนิเทศ/การสอนภาคปฏิบัติ	คะแนนประเมินการนิเทศจากนักศึกษาและแหล่งฝึก
การวิจัย	จำนวนผลงานตีพิมพ์
การบริการวิชาการ	จำนวนโครงการบริการวิชาการ
การพัฒนาหลักสูตร	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

การใช้ผลการประเมิน ผลการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ถูกนำมาใช้ในการ

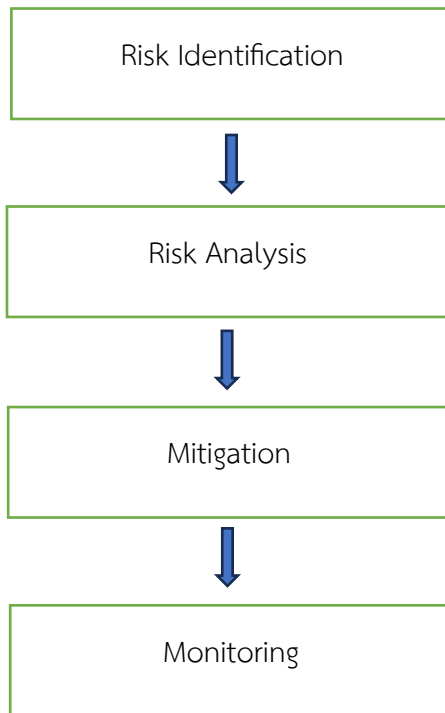
1. วางแผนพัฒนาศักยภาพอาจารย์
2. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
3. สนับสนุนการพัฒนาผลงานวิชาการ
4. พัฒนาคุณภาพหลักสูตร

การดำเนินการดังกล่าวช่วยให้การบริหารหลักสูตรมีระบบการติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามหลัก PDCA

ส่วนที่ 6

ระบบบริหารความเสี่ยงด้านคุณภาพหลักสูตร

หลักการบริหารความเสี่ยง คณะกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวงจร OBE โดยมุ่งเน้นความเสี่ยงที่กระทบต่อ คุณภาพบัณฑิต การบรรลุ PLO มาตรฐานวิชาชีพ และความพร้อมรับการตรวจรับรอง โดยใช้กระบวนการ

6.1 การบริหารความเสี่ยง

ดำเนินการบริหารความเสี่ยง หลักสูตรมีระบบและกลไกการบริหารความเสี่ยง หรือภาวะคุกคาม เพื่อประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โดย

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับหลักสูตร เพื่อประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยระบุบทบาทหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน
- 2) กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงของหลักสูตร
- 3) ถ่ายทอดนโยบายแก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ให้รับทราบและดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง
- 4) จัดทำแนวทางการบริหารความเสี่ยงของหลักสูตร
- 5) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง วิเคราะห์และระบุความเสี่ยงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย 2) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร 3) ด้านอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และ 4) ด้านจำนวนนักศึกษา เพื่อประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

- 6) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รวบรวมผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงของหลักสูตรเพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของหลักสูตร
- 7) ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงดำเนินการตามแนวทาง/มาตรการ การควบคุม/ลดความเสี่ยง
- 8) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของหลักสูตร
- 9) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานในคณะกรรมการบริหารคณะฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงในปีการศึกษาถัดไป

6.2 การจัดการความเสี่ยงต่อคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ฯ และการกำหนดความสำเร็จของผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรและการติดตาม

คณะพยาบาลศาสตร์มีการจัดการความเสี่ยงต่อคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรฯ ตั้งแต่ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน ปรัชญาการศึกษา ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของ คณะและหลักสูตร รวมถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของหลักสูตรฯ ร่วมด้วย เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นผลลัพธ์การ เรียนรู้เพื่อนำลงสู่การจัดการเรียนการสอนในแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ปีที่ 1-4 ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ ประชุมหารือและร่วมกันออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายปี (YLOs) ที่สอดคล้องหรือผลักดันให้เกิด ผลลัพธ์ การเรียนรู้ของหลักสูตรฯ (PLOs) โดยมีการตรวจสอบกับรายวิชาในแต่ละชั้นปีร่วมด้วย

คณะพยาบาลศาสตร์ ได้ดำเนินการตามระบบและกลไกในการจัดการความเสี่ยงต่อคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ฯ โดยผ่านการดำเนินการของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา และกำกับติดตามโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หัวหน้าสาขาทั้ง 5 สาขา ในทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนการสอนในมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การกำกับติดตามระหว่างการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้บรรลุ YLOs และ PLOs โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาวางแผนกำหนดเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา 1 เดือน ก่อนเปิดภาคการศึกษา
- 2) ผู้รับผิดชอบรายวิชาตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษาในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผล
- 3) ผู้รับผิดชอบรายวิชาชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาแก่นักศึกษาในวันเปิดภาคการศึกษา
- 4) ผู้รับผิดชอบรายวิชาประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน กลางภาค และปลายภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาที่ระบุในมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้
- 5) ผู้รับผิดชอบรายวิชาวิเคราะห์ สรุปและรายงานผลการเรียนระหว่างเรียน กลางภาค และปลายภาคการศึกษาประธานหลักสูตรเพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนวางแผนการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

2) ผู้รับผิดชอบรายวิชาดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำตามแนวทางการช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาแจ้งความจำนงที่จะทำสัญญากับอาจารย์ผู้สอน (learning contract) โดยให้ระบุผลการเรียนรู้ที่ต้องการและพันธสัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมระหว่างนักศึกษาและอาจารย์

3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนวางแผนการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

4) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาดำเนินการให้การช่วยเหลือนักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามแนวทางการช่วยเหลือ

4.1) กรณีสอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ให้สอบซ่อมครั้งที่ 1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

4.2) กรณีสอบซ่อมครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน ให้สรุปเนื้อหาที่สอบย่อยในครั้งนั้น ๆ ให้ได้เนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ (ให้คะแนนร้อยละ 60)

5) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดให้มีการสอบซ่อม สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์

6) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประมวลผลคะแนนและตัดเกรด

7) การส่งผลคะแนน แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

7.1) ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ส่งผลคะแนนตามที่ได้ตามระบบ

7.2) ผู้เรียนที่สอบซ่อมผ่าน ให้บันทึกคะแนนตามเกณฑ์

8) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเสนอผลการเรียนต่อคณะกรรมการประจำหลักสูตร

9) ประธานหลักสูตรส่งผลการเรียนมายังรองคณบดีฝ่ายวิชาการเพื่อตรวจสอบภายใน 15 วัน

10) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานำเสนอผลการเรียน คณะกรรมการประจำหลักสูตรร่วมพิจารณา

11) กรณีคณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาเห็นชอบผลการเรียนตามเสนอ ฝ่ายวิชาการประกาศผลการเรียนให้นักศึกษาทราบ

12) กรณีคณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาไม่เห็นชอบผลการเรียนตามเสนอ ให้ปฏิบัติตามแนวทางในการประมวลผลตามมติคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบคะแนนเพื่อนำเข้าคณะกรรมการประจำหลักสูตรในครั้งต่อไป

13) อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกับอาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาวางแผนการช่วยเหลือ

14) อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการให้การช่วยเหลือตามแผนที่วางไว้

15) อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลให้การช่วยเหลือต่อคณะกรรมการประจำ **นักศึกษามีผลการเรียนผ่านตามเกณฑ์** ผู้รับผิดชอบรายวิชา สังเคราะห์และสรุปผลการเรียนรายวิชา แจ้งต่อกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อประเมินผลรายวิชาและวางแผนพัฒนาปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาภายใน 7 วันหลังสอบปลายภาค ตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัย

6.3 การจัดการความเสี่ยงต่อข้อร้องเรียนในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คณะพยาบาลศาสตร์มีการจัดการความเสี่ยงต่อข้อร้องเรียนในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านระบบและกลไกการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ระดับรายวิชาโดยคณะกรรมการทวนสอบระดับ รายวิชา โดยทวนสอบควบคู่กับมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้วางแผนการประเมินผลไว้ร่วมกับแบบประเมินการทวน สอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขแก่ผู้รับผิดชอบรายวิชา หากพบว่าผลการประเมินยังไม่เหมาะสม หลังจากนั้นเมื่อผ่านการทวนสอบหรือปรับแก้ไขแล้ว ผู้รับผิดชอบวิชาส่งผลการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะ เพื่อขอรับ การพิจารณาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป หลังจากนั้นผู้รับผิดชอบวิชาทำ การลงข้อมูลผลการเรียนที่เป็นคะแนนและเกรดในระบบสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผล และผ่าน การตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งจากหัวหน้าสาขา

แต่หากมีกรณีที่เกิดข้อร้องเรียนในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาสามารถทำตามขั้นตอนการร้องเรียนได้ โดยสามารถยื่นเรื่องด้วยตนเองต่อนักวิชาการศึกษาผู้รับเรื่องอุทธรณ์เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ดังนี้

1) นักศึกษายื่นเรื่องขออุทธรณ์ผลการเรียน ระหว่างการเรียนการสอน หรือหลังประกาศ ผลการเรียนรายวิชาแก่นักวิชาการศึกษาที่รับเรื่องอุทธรณ์ผลการเรียนรายวิชา (ภายใน 5 วันทำการ หลังทราบผลการเรียน)

2) คณะกรรมการจัดการข้อร้องเรียนตรวจสอบคำอุทธรณ์ พิจารณาข้อเท็จจริงพร้อมกับแบบหลักฐานประกอบคำอุทธรณ์ (2 วัน)

ก. กรณีมีมูลเหตุ

1) กรรมการจัดการข้อร้องเรียนร่วมกับกรรมการบริหารหลักสูตรสอบสวน พิจารณาข้อเท็จจริง สาเหตุ และกำหนดแนวทางแก้ไข (5 วัน)

2) กรรมการจัดการข้อร้องเรียนแจ้งผลให้กรรมการบริหารคณะพยาบาลศาสตร์รับทราบผลสรุป (1 วัน)

3) กรรมการบริหารคณะพยาบาลศาสตร์พิจารณาผลการอุทธรณ์ (2 วัน)

4) รองคณบดีฝ่ายวิชาการแจ้งผลการอุทธรณ์ให้นักศึกษาทราบ (1 วัน)

- นักศึกษายอมรับผลการอุทธรณ์ สิ้นสุดกระบวนการ

- นักศึกษาไม่ยอมรับผลการอุทธรณ์ ยื่นเรื่องขออุทธรณ์ผลการเรียนใหม่

ข. กรณีไม่มีมูลเหตุ

1) นักศึกษายอมรับผลการอุทธรณ์ สิ้นสุดกระบวนการ

2) นักศึกษาไม่ยอมรับผลการอุทธรณ์ ยื่นเรื่องขออุทธรณ์ผลการเรียนใหม่

6.4 ระบบติดตามความเสี่ยง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดระบบติดตามความเสี่ยงของหลักสูตร เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต และการดำเนินงานของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ระบบติดตามความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารหลักสูตร และเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการติดตาม วิเคราะห์ และบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้หลักสูตรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

1. การทบทวน Risk Register

หลักสูตรมีการจัดทำ **ทะเบียนความเสี่ยง (Risk Register)** เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการระบุ วิเคราะห์ และติดตามความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของหลักสูตร ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประเด็นความเสี่ยง สาเหตุของความเสี่ยง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ระดับความเสี่ยง มาตรการควบคุมและการลดความเสี่ยง หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบ

หลักสูตรมีการ **ทบทวน Risk Register ปีละ 1 ครั้ง** เพื่อประเมินระดับความเสี่ยงและปรับปรุง มาตรการจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. การรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

การรายงานผลการติดตามและประเมินความเสี่ยงของหลักสูตรจะถูกรายงานต่อ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำกับติดตามและตัดสินใจเชิงบริหาร กระบวนการรายงาน ประกอบด้วย

1. การรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงและประสิทธิผลของมาตรการควบคุม
3. การรายงานผลการติดตามความเสี่ยงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
4. การกำหนดมาตรการปรับปรุงหรือแนวทางการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

3. การเชื่อมโยงกับระบบการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI)

ระบบติดตามความเสี่ยงของหลักสูตรมีการเชื่อมโยงกับระบบ เพื่อให้การบริหารหลักสูตรสามารถพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน หลักสูตรจะดำเนินการ

1. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
2. กำหนดมาตรการปรับปรุง
3. ดำเนินการแก้ไข
4. ติดตามผลการปรับปรุง

ตาราง Risk Monitoring

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุม	ผู้รับผิดชอบ	การติดตาม
อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา	ปานกลาง	วางแผนอัตรากำลังอาจารย์	คณะกรรมการหลักสูตร	ทบทวนปีละครั้ง
ผลสัมฤทธิ์ PLO ต่ำกว่าเกณฑ์	สูง	ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	คณะกรรมการประเมินผล	รายงาน CQI
แหล่งฝึกไม่เพียงพอ	ปานกลาง	ขยายเครือข่ายแหล่งฝึก	คณะกรรมการแหล่งฝึก	ติดตามทุกปี

ส่วนที่ 7

ระบบประเมินผลลัพ์

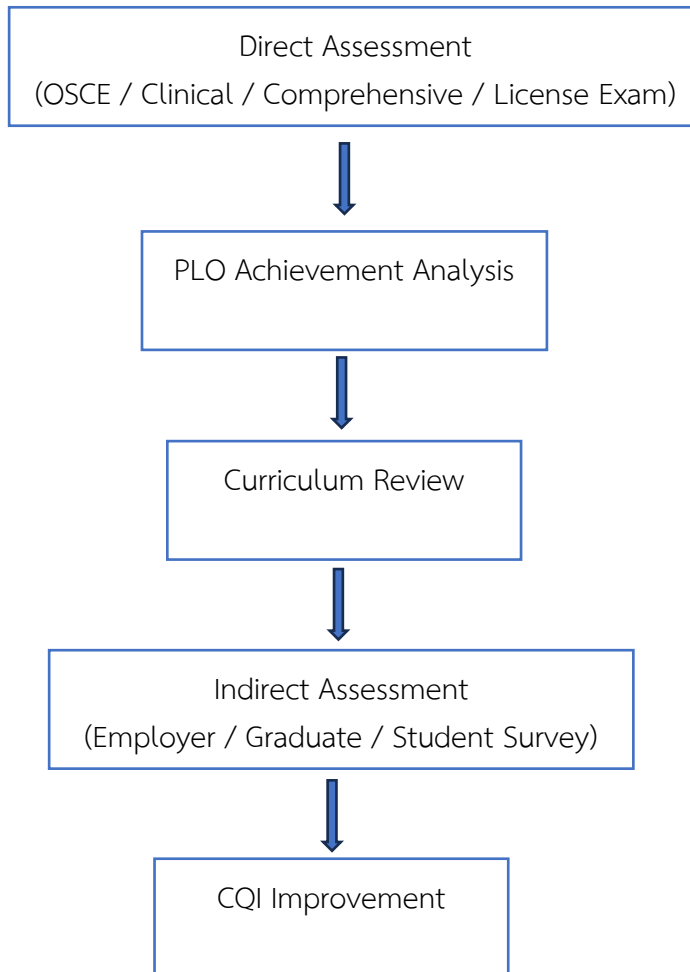
7.1 โครงสร้างระบบประเมินผลลัพ์ระดับหลักสูตร Program Assessment Framework

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กำหนดระบบประเมินผลลัพ์ระดับหลักสูตร (Program Assessment Framework) เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินระดับการบรรลุผลลัพ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

ระบบถูกออกแบบให้สอดคล้องกับแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) โดยใช้เครื่องมือประเมินหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถประเมินสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางวิชาชีพ

การประเมินผลลัพ์ระดับหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. Direct Assessment การประเมินโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์จากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. Indirect Assessment การประเมินจากความคิดเห็นหรือการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. การประเมินแบบ Direct Assessment

Direct Assessment เป็นการประเมินที่ใช้ข้อมูลจากผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนโดยตรง เพื่อสะท้อนระดับสมรรถนะทางวิชาชีพของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่

1.1 Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

การสอบ OSCE เป็นการประเมินสมรรถนะทางคลินิกของนักศึกษา ผ่านสถานการณ์จำลองที่ออกแบบให้สอดคล้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพการพยาบาล การสอบ OSCE ดำเนินการใน ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 การประเมิน ความสามารถของนักศึกษาด้าน

- 1 การประเมินภาวะสุขภาพ
- 2 การตัดสินใจทางคลินิก
- 3 การปฏิบัติการพยาบาล
- 4 การสื่อสารกับผู้ป่วย

1.2 การประเมินการฝึกปฏิบัติทางคลินิก (Clinical Evaluation)

การประเมินการฝึกปฏิบัติทางคลินิกเป็นการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในแหล่งฝึกจริง โดยใช้เครื่องมือประเมินที่กำหนดตามมาตรฐานวิชาชีพ การประเมินดำเนินการโดย อาจารย์นิเทศ พยาบาลพี่เลี้ยง (Preceptor) การประเมิน ครอบคลุมด้าน

- 1 ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
- 2 การคิดวิเคราะห์ทางคลินิก
- 3 การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม
- 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ

1.3 การสอบ Comprehensive Examination

การสอบ Comprehensive Examination เป็นการประเมินความรู้และความสามารถของนักศึกษาในภาพรวมของหลักสูตร จัดขึ้นก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินความพร้อมของนักศึกษาในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล เนื้อหาการสอบครอบคลุมสาขาหลักของการพยาบาล และการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ได้แก่

- 1 การพยาบาลผู้ใหญ่
- 2 การพยาบาลผู้สูงอายุ
- 3 การพยาบาลเด็ก
- 4 การพยาบาลมารดาและทารก
- 5 การพยาบาลสุขภาพจิต
- 6 การพยาบาลอนามัยชุมชน
- 7 กฎหมายจรรยาบรรณวิชาชีพทางการพยาบาล
- 8 การผดุงครรภ์

1.4 ผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล

ผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เป็นตัวชี้วัดสำคัญของคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร การประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

2. การประเมินแบบ Indirect Assessment

เป็นการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งช่วยสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตในมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตและผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่

2.1 แบบสำรวจผู้ใช้บัณฑิต (Employer Survey) การสำรวจผู้ใช้บัณฑิตมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับสมรรถนะของบัณฑิตในสถานประกอบการ ใช้แบบประเมิน ได้แก่

- 1 ความรู้ทางวิชาชีพ
- 2 ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
- 3 การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม
- 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ

ข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตสะท้อนความสอดคล้องระหว่างการผลิตบัณฑิตกับความต้องการของระบบสุขภาพ

2.2 แบบสำรวจบัณฑิต (Graduate Survey) การสำรวจบัณฑิตมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้ ใช้แบบประเมิน ได้แก่

- 1 ความพึงพอใจต่อหลักสูตร
- 2 ความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ
- 3 การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลที่ได้หลักสูตรนำมาใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

2.3 ความพึงพอใจของนักศึกษา (Student Satisfaction) การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ใช้แบบประเมิน ได้แก่

- 1 คุณภาพการสอนของอาจารย์
- 2 กิจกรรมการเรียนรู้
- 3 การสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะ

ข้อมูลที่ได้ หลักสูตรสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

การใช้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

ข้อมูลจากการประเมินทั้ง Direct และ Indirect Assessment จะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ผลการวิเคราะห์จะถูกนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการ Continuous Quality Improvement (CQI) เพื่อพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

7.2 การประเมินการบรรลุ PLO

การประเมินผล YLOs มีขั้นตอนการดำเนินการประเมินนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ดังนี้

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วางแผนกำหนดเกณฑ์การประเมินสมรรถนะชั้นปี 4 สัปดาห์ก่อนสิ้นสุดปีการศึกษา

2) อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงเกณฑ์การประเมินสมรรถนะรายชั้นปีแก่นักศึกษา

3) อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีตามกำหนดการ

4) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปี ภายใน 7 วัน

5) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร สังเคราะห์สรุปผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปี ภายใน 7 วัน

6) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร พิจารณาผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปี ภายใน 7 วัน

6.1) นักศึกษามีผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีผ่านตามเกณฑ์ นักศึกษาเลื่อนชั้นปี

6.2) นักศึกษามีผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีไม่ผ่านตามเกณฑ์ ดำเนินการดังนี้

(1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำชั้น และนักศึกษาร่วมวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การศึกษาภายใน 7 วัน

(2) อาจารย์ที่ปรึกษาพัฒนานักศึกษาจนผ่านเกณฑ์สมรรถนะรายชั้นปี

6.3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร แจ้งผลการประเมินสมรรถนะแก่นักศึกษา และนักศึกษาเลื่อนชั้นปี

7) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร แจ้งผลการประเมินสมรรถนะรายชั้นปีแก่คณะกรรมการบริหารคณะ และลงข้อมูลในระบบสารสนเทศทะเบียนและการวัดผล ตามลำดับ

การประเมิน PLOs ขั้นตอนการดำเนินการประเมินนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ดังนี้

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วางแผนกำหนดการประเมินผลสัมฤทธิ์การศึกษาตามเกณฑ์หลักสูตรของมหาวิทยาลัยและสภาการพยาบาล

2) บัณฑิตประเมินตนเองด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิตประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามเกณฑ์ของหลักสูตร พร้อมให้ข้อเสนอแนะหลักสูตรผ่านระบบสารสนเทศของคณะพยาบาลศาสตร์ และการประชุมกลุ่มย่อย

3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และสาเหตุ จากผลการประเมินตนเองของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตที่ไม่สัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์ของหลักสูตร (PLOs)

4) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศตามระบบของคณะพยาบาลศาสตร์ ภายใน 2 เดือน

5) บัณฑิตประเมินตนเองทุก 1 ปี โดยติดตามและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ผ่านระบบของชมรมศิษย์เก่า ความก้าวหน้าในวิชาชีพ การพัฒนาตนเอง เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางการพยาบาล การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และเสนอประเด็นที่ต้องการพัฒนาความรู้ ในการประชุมกิจกรรมศิษย์เก่าสัมพันธ์

6) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร แจ้งผลการประเมินแก่บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต ภายหลังจากกำกับและติดตามประเมินผลบัณฑิต

เกณฑ์การบรรลุ PLO กำหนดเป้าหมาย และให้มีการกำหนด Benchmark เทียบปีที่ผ่านมา ดังนี้

1. PLO ด้านทักษะปฏิบัติ $\geq 80\%$ ผ่านเกณฑ์
2. PLO ด้านการคิดวิเคราะห์ $\geq 75\%$
3. PLO ด้านจริยธรรม $\geq 85\%$

7.3 กระบวนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO Achievement Analysis)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes Achievement Analysis) เพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ กระบวนการนี้เป็นส่วนสำคัญของระบบประกันคุณภาพหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) และมาตรฐานของ สภาการพยาบาล โดยมุ่งเน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจ (Data-Driven Decision Making) และการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement: CQI)

กระบวนการวิเคราะห์ PLO Achievement

หลักสูตรกำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือประเมินทั้งหมด (Collect Data) คณะกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือประเมินทั้งแบบ Direct และ Indirect Assessment เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติของผลลัพธ์การเรียนรู้ และข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูลระดับหลักสูตร และตรวจสอบความครบถ้วนก่อนนำไปวิเคราะห์

แหล่งข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

Direct Assessment

1. ผลการสอบ OSCE (ปี 2-4)
2. ผลการประเมินภาคปฏิบัติ (Clinical Evaluation)
3. ผลการสอบ Comprehensive Examination
4. ผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

Indirect Assessment

1. แบบประเมินผู้ใช้บัณฑิต (Employer Survey)
2. แบบสำรวจบัณฑิต (Graduate Survey)
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา

2. การวิเคราะห์ผลลัพธ์ราย PLO (Analyze by PLO) ข้อมูลที่รวบรวมจะถูกนำมาวิเคราะห์แยกตาม Program Learning Outcomes (PLOs) เพื่อประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์ของผู้เรียนในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์จะถูกสรุปในรูปแบบ PLO Achievement Report การวิเคราะห์ประกอบด้วย

1. การคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละเครื่องมือ
2. การคำนวณร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ในแต่ละ PLO
3. การวิเคราะห์แนวโน้มผลลัพธ์เปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา

4 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลลัพธ์จากหลายเครื่องมือ

3. การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark Comparison) ผลการวิเคราะห์ราย PLO จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อประเมินระดับการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ เกณฑ์การแปลผล แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ $\geq 80\%$ บรรลุผลลัพธ์ 70–79% ควรพัฒนา $< 70\%$ ต้องปรับปรุง ทั้งนี้ผลการเปรียบเทียบทำให้ระบุได้ว่า PLO ไต่บรรลุเป้าหมาย มีแนวโน้มลดลง หรือต้องได้รับการปรับปรุงเร่งด่วน

4. การวิเคราะห์ช่องว่างของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Gap Analysis) เมื่อพบว่า PLO บางข้อไม่บรรลุเกณฑ์ที่กำหนด คณะกรรมการหลักสูตรจะดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) เพื่อระบุประเด็นที่ต้องพัฒนา การวิเคราะห์ Gap พิจารณาจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่

- 1 ความสอดคล้องของ Curriculum Mapping (PLO–CLO–Course)
- 2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้
- 3 วิธีการจัดการเรียนการสอน
- 4 เครื่องมือและวิธีการประเมินผล
- 5 คุณภาพของแหล่งฝึกปฏิบัติ
- 6 ความพร้อมของผู้เรียน

5. การวิเคราะห์สาเหตุเชิงราก (Root Cause Analysis) ภายหลังระบุช่องว่างแล้ว คณะกรรมการหลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์สาเหตุเชิงราก (Root Cause Analysis) เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา การวิเคราะห์ Root Cause ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ 5 Why Fishbone Diagram (Cause and Effect Analysis) และการประชุมระดมความคิดเห็น (Focus Group)

ตัวอย่างสาเหตุเชิงรากที่อาจพบ เช่น CLO ไม่สอดคล้องกับ PLO วิธีการสอนไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เครื่องมือประเมินไม่สะท้อนสมรรถนะจริง นักศึกษาขาดประสบการณ์ในสถานการณ์จริง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางปรับปรุงหลักสูตรได้ตรงปัญหา

การเชื่อมโยงสู่การพัฒนาหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ PLO Achievement จะถูกนำไปใช้ในการ

- 1 จัดทำแผนปรับปรุงหลักสูตร (CQI Action Plan)
- 2 ปรับปรุงรายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้
- 3 พัฒนาวิธีการประเมินผล
- 4 พัฒนาศักยภาพอาจารย์

กระบวนการจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA (Plan–Do–Check–Act) เพื่อยกระดับคุณภาพหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน แล้วนำข้อมูลมาจัดทำรายงาน Program PLO Achievement Report ปีละครั้ง

7.4 ระบบและกลไกการตรวจสอบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

คณะพยาบาลศาสตร์มีระบบและกลไกการประเมินผล เพื่อยืนยันการเกิดผลลัพธ์จริงตามที่คาดหวัง โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด ในแผนการศึกษาของหลักสูตร และต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่าระดับ 2.00 ทุกรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพ และคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4.00 จึงถือว่าสำเร็จการศึกษาโดยยึดหลักการวัดและประเมินผลตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1) ให้ประเมินผลทุกรายวิชาที่มีการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา การวัดผลต้องทำตลอดภาคการศึกษาโดยวิธีต่างๆ เช่น การสอบย่อย การรายงาน การทำงานกลุ่ม การสอบกลางภาคและให้มีการสอบปลายภาค โดยคิดคะแนนระหว่างภาคให้อยู่ระหว่างร้อยละ 50 ถึง 80 ของคะแนนรวมทั้งหมด กรณีรายวิชาที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาวิชาโครงการ วิชาฝึกประสบการณ์ การประเมินผลให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2) ต้องจัดให้มีการวัดผลการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา

3) นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนในระบบเข้าชั้นเรียนแต่ละรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด หรือมีเวลาปฏิบัติกิจกรรมเทียบกันได้ จึงจะมีสิทธิ์สอบปลายภาค ในรายวิชานั้น กรณีที่มีเวลาเรียนในรายวิชาได้น้อยกว่าร้อยละ 80 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 การพิจารณาสิทธิ์ให้สอบปลายภาคให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารวิชาการ ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง กรณีที่มีเวลาเรียนในรายวิชาได้น้อยกว่าร้อยละ 60 ไม่มีสิทธิ์สอบปลายภาคในรายวิชานั้น ผู้ไม่มีสิทธิ์สอบปลายภาคในรายวิชาใดจะได้รับผลการประเมินเป็น E

4) กรณีขาดสอบปลายภาคโดยมีเหตุผลความจำเป็น ให้ยื่นคำร้องขอสอบปลายภาคต่อมหาวิทยาลัยภายใน 15 วันหลังจากการสอบรายวิชานั้นๆ และต้องสอบปลายภาคให้เสร็จสิ้นภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันได้รับอนุมัติให้สอบปลายภาค กรณีไม่มาติดต่อยื่นคำร้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือมหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้สอบปลายภาค หรือมหาวิทยาลัยอนุญาตให้สอบปลายภาค แต่ไม่สอบภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้อาจารย์ผู้สอนเปลี่ยนผลการประเมินจาก I เป็น E ภายในภาคการศึกษาถัดไป นอกจากกรณีดังกล่าวให้อยู่ในดุลยพินิจของมหาวิทยาลัย

7.5 วิธีการติดตามการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีกระบวนการติดตามความก้าวหน้าและการพัฒนานักศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ดำเนินการโดย คณะกรรมการสอบสมรรถนะชั้นปี กำหนดการสอบสมรรถนะชั้นปีเพื่อเลื่อนชั้นปี ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยในแต่ละชั้นปี จะกำหนดเกณฑ์ในการสอบผ่าน วิธีการประเมินและเครื่องมือการประเมิน โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสอบสมรรถนะชั้นปี ดำเนินการสอบสมรรถนะชั้นปี รวบรวมผลรายงานผลการสอบต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อรับรองและร่วมกันวางแผน ปรับปรุง ในการพัฒนาสมรรถนะชั้นปีให้เป็นไปตามเกณฑ์ต่อไป กรณีนักศึกษาที่มีความเสี่ยง / การไม่ผ่านเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ แบ่งตามความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. นักศึกษามีเวลาเรียนในรายวิชาไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร ประธานหลักสูตร

1.1 การป้องกันความเสี่ยง

1) การปฐมนิเทศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฐมนิเทศเน้นกฎระเบียบการเข้าชั้นเรียน
2) การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนเช็คชื่อทุกครั้ง
3) การให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำในเรื่องระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา ให้คำแนะนำและวางแผนการเรียนร่วมกับนักศึกษาให้ถูกต้องตามที่หลักสูตรกำหนด ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน การเปลี่ยนแปลงรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเรียน การงดเรียนบางรายวิชา และจำนวนหน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาของนักศึกษา แนะนำวิธีเรียน ให้คำปรึกษา และติดตามผลการเรียนของนักศึกษา พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา และความเป็นอยู่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้คำแนะนำดูแลความปลอดภัยของนักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบวินัยที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกำหนดไว้

4) การประเมินผล อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตร ติดตาม

1.2 ระบบและกลไกการช่วยเหลือ

1) กรณีเวลาเรียนในระบบเข้าชั้นเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละรายวิชา แต่มีเวลาปฏิบัติกิจกรรมที่เทียบกันได้ ให้นักศึกษามีสิทธิ์สอบในรายวิชานั้นๆ

2) กรณีเวลาเรียนในระบบเข้าชั้นเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละรายวิชา การพิจารณาสิทธิ์สอบให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำหลักสูตร

3) กรณีเวลาเรียนในระบบเข้าชั้นเรียนไม่ถึงร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละรายวิชา ไม่มีสิทธิ์สอบปลายภาคในรายวิชานั้น ได้รับผลการประเมินเป็น E

2. นักศึกษามีผลการสอบมีแนวโน้มคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์/ผลการเรียนต่ำ

ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร ประธานหลักสูตร

2.1 การป้องกันความเสี่ยง

1) การปฐมนิเทศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฐมนิเทศเน้นระดับคะแนนที่ผ่านเกณฑ์
2) ด้านการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนสอนเสริมเฉพาะกรณีนักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ติดตามให้คำปรึกษา ให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับสาเหตุของความเสี่ยงการสอบไม่ผ่าน และร่วมหาวิธีการแก้ไขที่เหมาะสม

3) การติดตาม อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีเรียน ให้คำปรึกษา และติดตามผลการเรียนของนักศึกษา

4) การประเมินผล อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำหลักสูตรติดตามก่อนสอบ

2.2 ระบบและกลไกการช่วยเหลือ

1) กรณีนักศึกษาได้รับการพัฒนาไม่เป็นไปตามแผน ผู้รับผิดชอบประชุมพบนักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อทราบ แจ้งผลการดำเนินการ รวมถึงบันทึกการให้คำปรึกษา

2) กรณีผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.70 เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ปกติ ภาคการศึกษาที่ 1 นับตั้งแต่แรกเข้าศึกษา แจ้งให้นักศึกษารับทราบ และทัณฑ์บน

3) กรณีผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ปกติ ภาคการศึกษาที่ 2 นับตั้งแต่แรกเข้าศึกษา ต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

หมายเหตุ สถานภาพระดับเกรด

W (Withdraw) การลงทะเบียนเรียนซ้ำซึ่งเคยมีผลการเรียนเดิม E หรือ F

I (Incomplete) การประเมินยังไม่สมบูรณ์

E (Failure) ไม่ผ่านหรือตก

2.3 แนวทางการช่วยเหลือ จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนสร้างแรงจูงใจในการเรียน ทบทวนสรุปเนื้อหา/สอนเสริม จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ประเมินผลและติดตามเป็นระยะ

3. นักศึกษาขาดสอบ

กรณีที่นักศึกษาขาดสอบโดยมีเหตุผลจำเป็น

ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร ประธานหลักสูตร

การป้องกันความเสี่ยง

1) การปฐมนิเทศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฐมนิเทศเน้นเรื่องการขาดสอบจะไม่จบตามเกณฑ์หรือจบล่าช้า

2) การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนติดตามให้คำแนะนำนักศึกษาที่มีความเสี่ยงในการขาดสอบโดยมีเหตุผลจำเป็น เช่น ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะหรือมหาวิทยาลัย

3) การติดตาม อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีเรียน ให้คำปรึกษา และติดตามก่อนดำเนินการจัดการสอบ

4) การประเมินผล อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตรติดตามก่อนสอบ

ระบบและกลไกการช่วยเหลือ

1) ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสอบก่อนหรือหลังต่อคณะกรรมการประจำหลักสูตร ภายใน 15 วันหลังการสอบวิชานั้นๆ และต้องสอบให้เสร็จสิ้นภายใน 7 วันหลังจากได้รับการอนุมัติให้สอบ กรณีไม่มาติดต่อยื่นคำร้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือคณะกรรมการประจำหลักสูตรไม่อนุญาตให้สอบ หรืออนุมัติให้สอบแต่ไม่มาสอบในระยะเวลาที่กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนเปลี่ยน ผลการประเมินจาก I เป็น E ในภาคการศึกษาถัดไป

4. นักศึกษาฝึกประสบการณ์ภาคสนามไม่ครบตามชั่วโมงที่กำหนด

กรณีที่นักศึกษาขาดการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยมีเหตุผลความจำเป็น

ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร ประธานหลักสูตร

การป้องกันความเสี่ยง

1) การปฐมนิเทศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฐมนิเทศเน้นเรื่องการขาดการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจะไม่จบตามเกณฑ์หรือจบล่าช้า

2) การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนติดตามให้คำแนะนำนักศึกษาที่มีความเสี่ยงในการขาดการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยมีเหตุผลจำเป็น เช่น อุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะหรือมหาวิทยาลัย

3) การติดตาม อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ให้คำปรึกษาและติดตามก่อนดำเนินการฝึก

ระบบและกลไกการช่วยเหลือ

1) กรณีเจ็บป่วยหรือมีเหตุผลจำเป็น ให้ฝึกปฏิบัติงานให้ครบตามจำนวนวันที่ลา

2) กรณีที่ขาดการฝึกปฏิบัติงานด้วยเหตุอันไม่สมควร อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเรียกพบ แจ้งอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำชั้น สอบถามข้อมูล รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษา และกล่าวตักเตือน และให้ฝึกปฏิบัติงานเป็น 2 เท่าจนครบจำนวนของวันที่ลา พร้อมทำบันทึกข้อมูลและให้นักศึกษาลงชื่อรับทราบ

3) กรณีที่ขาดการฝึกปฏิบัติงานด้วยเหตุอันไม่ควรซ้ำในรายวิชาอื่นๆ เข้าคณะกรรมการประจำหลักสูตรคณะ เรือนักศึกษาและเชิญผู้ปกครองเข้าพบ ทำทัณฑ์บน

7.6 กระบวนการปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คณะพยาบาลศาสตร์ฯ มีระบบการตรวจสอบการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาให้เป็นการประเมินโดยใช้กระบวนการ 360 องศา เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะต่างๆ มาพัฒนา ปรับปรุงแบบประเมินให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้รายชั้นปี และผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา ซึ่งมีการดำเนินการเป็น 2 ระดับ คือ การทวนสอบระดับรายวิชา และการทวนสอบระดับหลักสูตร มีระบบและกลไกการทวนสอบดังนี้

1. ระบบและกลไกการทวนสอบรายวิชา

การทวนสอบระดับรายวิชา มีระบบและกลไกดำเนินการดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา ประกอบด้วย

- 1) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
- 2) ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตร์
- 3) ผู้แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หรือผู้แทนจากคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ จำนวนอย่างน้อย 2 คน

1.2 คณะกรรมการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

1.3 คณะกรรมการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา กำหนดปฏิทินการดำเนินงานแต่ละภาคการศึกษา

1.4 หลักสูตรส่งรายชื่อรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลาย ประจำปีการศึกษานั้นๆ ไปยังคณะกรรมการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

1.5 คณะกรรมการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา กำหนดรายวิชาที่จะทวนสอบในแต่ละภาคการศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนในแต่ละปี

การศึกษา โดยจะดำเนินการทวนสอบให้ครบทุกรายวิชาในหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร

1.6 เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา คณะกรรมการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา จะแจ้งรายชื่อรายวิชาที่จะทวนสอบไปยังหลักสูตร

1.7 ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ประสานงานกับอาจารย์ประจำรายวิชา ในการจัดเตรียมข้อมูล เอกสารที่จำเป็นสำหรับการทวนสอบฯ เช่น รายละเอียดวิชาทฤษฎีและ รายละเอียดวิชาปฏิบัติ ข้อสอบ ผลการเรียนรู้ รายงาน ชิ้นงาน เป็นต้น

1.8 ดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ระดับรายวิชาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งวิธีการทวนสอบ ขึ้นอยู่กับบริบทและความเหมาะสมของรายวิชา เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลได้ดำเนินการจนบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้

1) ประเมินความสอดคล้องของรายละเอียดของรายวิชา (รายละเอียดวิชาทฤษฎี หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ วิธีการสอน วิธีการวัดและ ประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จของผลการเรียนรู้ และหมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล) กับ รายละเอียดของหลักสูตร (หลักสูตร หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล และ แผนที่ แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่อายวิชา (Curriculum Mapping)

2) สุ่มตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนการสอน จากผลเรียนรู้ที่นักศึกษาได้รับ จากวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ระบุไว้ใน รายละเอียดวิชาทฤษฎี และ รายละเอียดวิชาปฏิบัติ ของแต่ละ รายวิชา

3) สุ่มตรวจสอบการประเมินผล การให้คะแนนแต่ละส่วนตามที่ระบุในแผนการ ประเมินผลการเรียนรู้ใน รายละเอียดวิชาทฤษฎี และ รายละเอียดวิชาปฏิบัติ ของแต่ละรายวิชา โดยอาจ พิจารณาจากการให้คะแนนจากรายงาน ผลงานจากการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม แบบทดสอบ

4) ใช้ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (รายงานการดำเนินงานวิชา ทฤษฎี และ รายงานการดำเนินงานวิชาปฏิบัติ) ที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำเมื่อสิ้นสุดภาค การศึกษามาประกอบการทวนสอบ

5) เมื่อการดำเนินการทวนสอบเสร็จสิ้น คณะกรรมการวัดและประเมินผลระดับรายวิชา รายงานสรุปผลการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาไปยังคณะกรรมการบริหารคณะและไปยัง หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงรายวิชา และหลักสูตรแจ้งผลการทวน สอบไปยังอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเพื่อให้ผู้รับผิดชอบรายวิชานำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและ ปรับปรุงรายวิชาให้เป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตร

2. การทวนสอบระดับหลักสูตร มีระบบและกลไกดำเนินการดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย

1) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 2) ประธานหลักสูตร
 3) กรรมการจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
 จำนวน อย่างน้อย 2 คน

4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 1 คน

2.2 คณะกรรมการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ดำเนินการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ทุกด้านตามมาตรฐานสาขาพยาบาลศาสตร์ โดยประเมินจากบัณฑิต ผู้สอน แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อพิจารณาว่าผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.3 การพิจารณาประกอบด้วย

- 1) การประเมินสมรรถนะตนเองก่อนจบการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4
- 2) การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- 3) ผลการสอบใบประกอบวิชาชีพ
- 4) ผลการสำรวจการได้งานทำของบัณฑิตใหม่

2.4 คณะกรรมการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร สรุปรายงานและข้อเสนอแนะเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารคณะฯและคณะกรรมการประจำคณะฯ

2.5 คณะกรรมการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรนำข้อเสนอแนะมาวางแผนปรับปรุงพัฒนาต่อไป

Closing the Loop Process

- ขั้นที่ 1 Collect Data
- ขั้นที่ 2 Analyze
- ขั้นที่ 3 Identify Gap
- ขั้นที่ 4 Develop Improvement Plan
- ขั้นที่ 5 Implement
- ขั้นที่ 6 Re-evaluate

ส่วนที่ 8

การประกันคุณภาพและการประเมินหลักสูตร

8.1 กลไกการกำกับติดตามและประเมินผลหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์กำหนดให้การประกันคุณภาพหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง (Continuous Quality Assurance) โดยบูรณาการวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เข้ากับระบบบริหารหลักสูตรตามแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) การกำกับติดตามมุ่งเน้นที่

1. การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO Achievement)
2. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
3. คุณภาพการฝึกปฏิบัติทางคลินิก
4. คุณภาพบัณฑิตและผลสอบใบอนุญาต

โครงสร้างการกำกับติดตาม

คณะฯ กำหนดให้มีการประชุมติดตามอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง และจัดทำรายงานประจำปี (Annual Program Report) มีการกำกับติดตามดำเนินการผ่านกลไก ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
2. คณะกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
3. คณะกรรมการบริหารแหล่งฝึก
4. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

วงจร PDCA ระดับหลักสูตร

การวางแผน Plan

1. กำหนดเป้าหมาย PLO
2. กำหนดเกณฑ์ความสำเร็จ (Benchmark \geq 80%)

การปฏิบัติ Do

1. ดำเนินการจัดการเรียนการสอน
2. ประเมินผลด้วย Direct และ Indirect Assessment

การกำกับติดตาม Check

1. วิเคราะห์ PLO Achievement
2. วิเคราะห์ผลสอบใบอนุญาต
3. วิเคราะห์อัตราการลาออก (เฉลี่ย 5%)

การปรับปรุงจากผลการประเมิน Act

1. จัดทำแผนปรับปรุง (CQI Plan)
2. ปรับรายวิชา / วิธีสอน / เครื่องมือประเมิน
3. ติดตามผลในรอบถัดไป

8.2 การรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและมาตรฐานวิชาชีพ โดยหลักสูตรกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก ดังนี้

8.1 นักศึกษา และบัณฑิต

8.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตร ได้แก่ ตัวแทนทุกกลุ่มวิชา ตัวแทนผู้เรียน ปัจจุบันและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

8.1.2 คณะกรรมการฯ วางแผนการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีการเผยแพร่หลักสูตรแก่ผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก

1) รายงานข้อมูลหลักสูตรต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ในระบบ CHECO

2) เผยแพร่ผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร ใน website คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และประชุมชี้แจง แก่ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น อาจารย์ อาจารย์ที่เลี้ยง ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน

3) ประชาสัมพันธ์ผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร ตามสถานศึกษาที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้มีส่วนได้เสียภายใน

1) ปฐมนิเทศนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร

2) ประชุมชี้แจงอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำรายละเอียดวิชาและเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคการศึกษา

3) ติดประกาศผลลัพธ์การเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร ภายในอาคารเรียนและหอพักนักศึกษา

8.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบันทุกชั้นปี และศิษย์เก่า

8.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียนผู้สำเร็จการศึกษาผู้ใช้บัณฑิตเพื่อประกอบการประเมิน

8.3 โดยผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

8.3.1 ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชาโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

8.3.2 ติดตามกับผู้ใช้บัณฑิตอื่น เช่น ในโรงพยาบาล ในชุมชน และสถานบริการทุกระดับ

ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น

กลุ่ม	วิธีการ	ความถี่
นักศึกษา	แบบประเมินรายวิชา / Focus Group	ทุกภาคเรียน
บัณฑิต	แบบสำรวจออนไลน์	ปีละ 1 ครั้ง
ผู้ใช้บัณฑิต	แบบสำรวจผู้ใช้บัณฑิต	ปีละ 1 ครั้ง
Preceptor	แบบประเมินแหล่งฝึก	ทุกปี
อาจารย์	การประชุมอาจารย์/หลักสูตร	ทุกภาคเรียน

การนำข้อมูลไปใช้

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จะนำข้อมูล Stakeholders ไปใช้ในการ

1. วิเคราะห์ในที่ประชุมคณะกรรมการหลักสูตร
2. เชื่อมโยงกับผล PLO Achievement
3. ใช้กำหนดแผนปรับปรุงรายปี
4. รายงานผลการปรับปรุงกลับแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคณะกรรมการประเมินหลักสูตรอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันที่ตรงสายอย่างน้อย 1 คน และขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมินของ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

8.3 การทบทวนผลการประเมินวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน

การตรวจสอบ การรับรองหลักสูตร และการดำเนินการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระยะ

1. การตรวจสอบและรับรองหลักสูตร

หลักสูตรได้ดำเนินการตรวจสอบและรับรองหลักสูตรตามประกาศประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) จัดทำเอกสารหลักสูตรการศึกษาตามรายการที่ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด และบันทึกข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตรที่สำคัญลงในระบบ พร้อมทั้งแนบเอกสารมติสภามหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบและอนุมัติหลักสูตร และเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์อื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับคณะกรรมการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา

2) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตรวจสอบความสอดคล้องข้อมูล พื้นฐานของหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งผลการตรวจสอบความสอดคล้องให้คณะกรรมการตรวจสอบหลักสูตร การศึกษาพิจารณาตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบ การดำเนินการจัดการศึกษา และการออกแบบการบริหารคุณภาพ กรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบ หลักสูตรการศึกษาพิจารณาเอกสารแล้ว มีข้อมูลและเนื้อหาไม่เพียงพอสถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดส่ง ข้อมูล/เอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มเติม ภายใน 120 วัน

3) แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาทราบผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา

3.1 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ผ่าน” ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามแนวทางที่ ออกแบบไว้

3.2 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ต้องปรับปรุง” สถาบันอุดมศึกษาต้องแก้ไขปรับปรุง หลักสูตรการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐาน ภายในระยะเวลา 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผล เมื่อ แก้ไขแล้ว ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอเอกสารหลักสูตรการศึกษา โดยเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 กรณีที่ ไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะปรับผลการตรวจสอบเป็น “ไม่ผ่าน”

3.3 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ไม่ผ่าน” ให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตาม หลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้ หากสถาบันมีความเห็นขัด หรือแย้งกับผลการพิจารณาของ กมอ. ให้ยื่นอุทธรณ์ ผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

4) สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด ทั้งนี้ในระหว่างที่ ดำเนินการจัดการศึกษา หากที่มีความประสงค์จะปรับปรุงหลักสูตรโดยการปรับปรุงดังกล่าวไม่ส่งผล กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษา ให้เสนอการปรับปรุงดังกล่าวต่อ มหาวิทยาลัย และไม่ต้องแจ้งเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรมายัง สป.อว. ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร รายงานข้อมูลการเปลี่ยนแปลงในระบบฐานข้อมูลหลักสูตรของ สป.อว. ให้เป็น ปัจจุบัน

2. การตรวจสอบและรับรองการดำเนินการศึกษาหลักสูตร

1) มหาวิทยาลัยจัดส่งรายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เทียบกับปีก่อนหน้า และแผนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษา พร้อมทั้งหลักฐานเชิงประจักษ์อื่น ๆ เพื่อการรับรอง มาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

2) มหาวิทยาลัยร่วมกำหนดวันเวลาเพื่อตอบข้อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ คณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

3) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ตรวจสอบความครบถ้วนของรายงานผลตามที่กำหนดและจัดส่งรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบ การดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา

4) สป.อว. แจ้งให้มหาวิทยาลัยรับทราบทั้งกรณี “รับรอง” หรือ “ไม่รับรอง” มาตรฐานการ อุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา

4.1 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ผ่าน” จะประกาศรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาใน หลักสูตรการศึกษา โดยมีระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่รับนักศึกษารุ่นแรกของหลักสูตรการศึกษา

4.2 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ต้องปรับปรุง” ให้แก้ไขตามประเด็นที่ไม่สอดคล้อง ภายในระยะเวลา 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผล และรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขต่อ

คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา (กมอ.) กรณีที่ไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด กมอ. จะปรับผลการตรวจสอบเป็น “ไม่ผ่าน”

4.3 กรณีที่มีผลการตรวจสอบ “ไม่ผ่าน” กมอ. จะเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้มหาวิทยาลัยหยุดการดำเนินการ หรือ ดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นต่อไป ทั้งนี้ หากมีความเห็นขัดหรือแย้งกับผลการพิจารณาของ กมอ.ให้ยื่นอุทธรณ์ ผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

5) ในช่วงเวลาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา กรณีที่มีความประสงค์จะปรับปรุงหลักสูตร โดยการปรับปรุงดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ให้เสนอการปรับปรุงดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัย และไม่ต้องแจ้งเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรมายัง สป.อว. ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้รายงานข้อมูลในระบบฐานข้อมูลหลักสูตรของ สป.อว. ให้เป็นปัจจุบัน กรณีการปรับปรุงหลักสูตร ที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษา ให้เสนอการปรับปรุงดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัย และ สป.อว. เมื่อหลักสูตรครบระยะเวลาการรับรองฯ ให้เสนอหลักสูตรการศึกษาเพื่อขอรับรองฯ ในวงรอบต่อไป

การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

1. รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูลจากการประเมินจากนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตรจัดทำรายงานการประเมินผลและเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร
3. จัดประชุมสัมมนาเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร
4. วิพากษ์ผลการประเมินหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
5. เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์

8.4 แผนการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

คณะฯ ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรบนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Improvement) มีขั้นตอนการปรับปรุง ดังนี้

1. วิเคราะห์ผล PLO รายปี
2. ระบุประเด็นที่ต่ำกว่า Benchmark
3. วิเคราะห์สาเหตุเชิงระบบ (Root Cause Analysis)
4. จัดทำ CQI Action Plan
5. กำหนดผู้รับผิดชอบและกรอบเวลา
6. ติดตามผลในรอบถัดไป

การรายงานผลการปรับปรุง

คณะฯ กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารรายงานผลการปรับปรุง ดังนี้

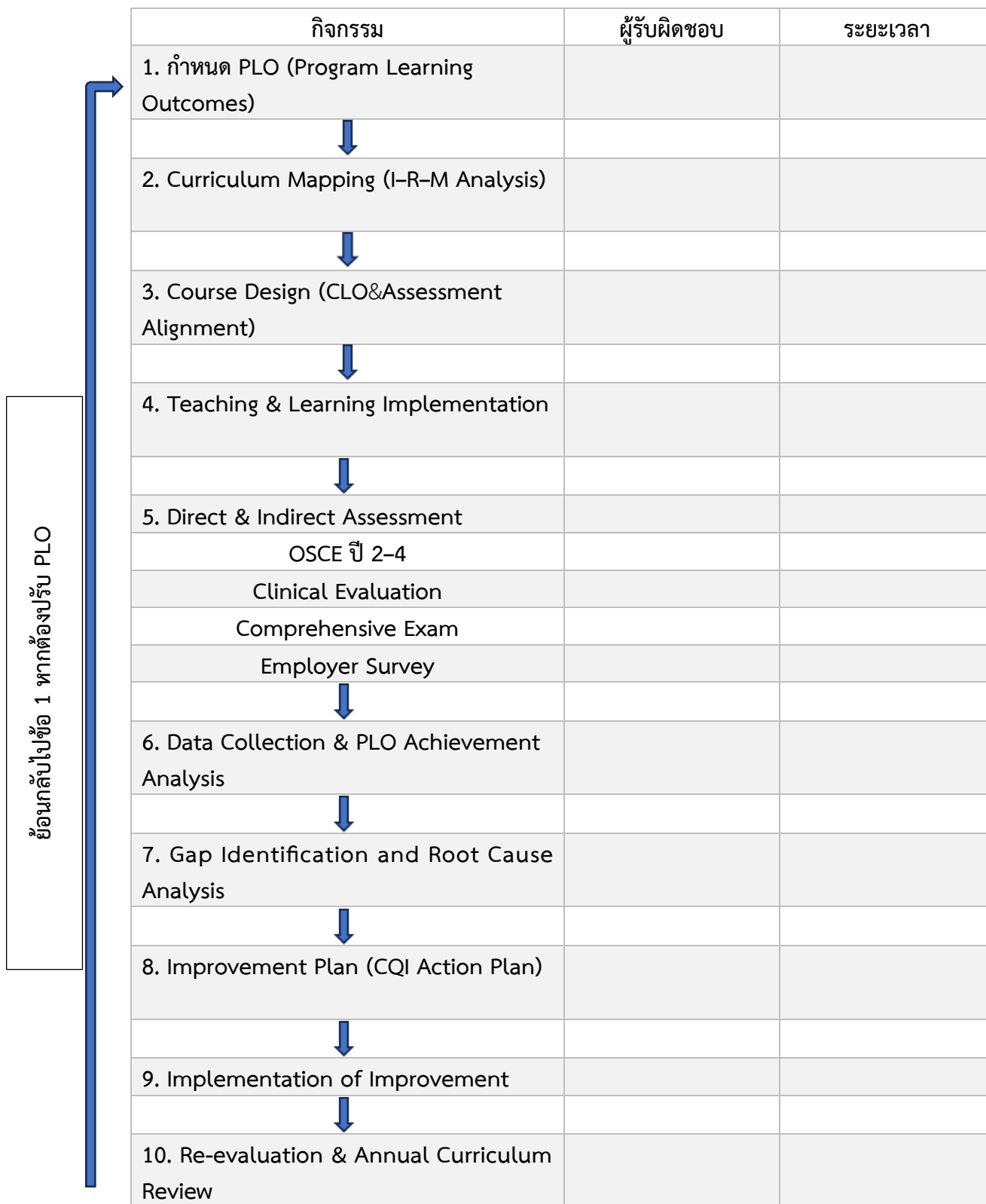
1. Program PLO Achievement Report
2. CQI Summary Report
3. รายงานประชุมคณะกรรมการหลักสูตร
4. รายงานสรุปประจำปีการศึกษา

ตารางสรุป Annual QA Timeline

เดือน	กิจกรรม QA	ผู้รับผิดชอบ	ผลลัพธ์
มิ.ย.	สรุปผล PLO ปีที่ผ่านมา	คณะกรรมการหลักสูตร	PLO Achievement Report
ก.ค.	วิเคราะห์ Gap & Risk	คณะกรรมการประเมินผล	Gap Analysis
ส.ค.	จัดทำ CQI Plan	คณะกรรมการหลักสูตร	CQI Action Plan
ก.ย.	ปรับ CLO/Assessment	อาจารย์ผู้สอน	Course Improvement
ต.ค.	ติดตามผลการปรับปรุง	รองคณบดี	Progress Report
พ.ย.	เก็บ Student Feedback	งานวิชาการ	Feedback Summary
ธ.ค.	ประเมินแหล่งฝึก	งานวิชาการ	Site Evaluation Report
ม.ค.	วิเคราะห์ผล OSCE กลางปี	คณะกรรมการประเมินผล	OSCE Analysis
ก.พ.	ทบทวน Faculty Development	คณะกรรมการหลักสูตร	Faculty Dev Plan Update
มี.ค.	วิเคราะห์แนวโน้มผลสอบใบประกอบ	คณะกรรมการหลักสูตร	Licensure Trend Report
เม.ย.	สรุป Annual QA Report	คณะกรรมการทุกชุด	Annual QA Report
พ.ค.	เตรียมข้อมูลสำหรับรอบถัดไป	งานประกันคุณภาพหลักสูตร	QA Data Archive

ภาคผนวก

Flowchart
OBE MANAGEMENT CYCLE

Template รายงานประจำปี PLO Achievement

ตัวอย่างตารางสรุป

PLO	เครื่องมือ	เป้าหมาย	ผลจริง	บรรลุ/ไม่บรรลุ	แนวทางปรับปรุง
PLO3	OSCE ปี 4	≥80%	84%	บรรลุ	คงรูปแบบ
PLO2	วิจัย	≥75%	72%	ไม่บรรลุ	เพิ่ม workshop

Template CQI Form

หัวข้อ	รายละเอียด
ปัญหาที่พบ	
หลักฐานข้อมูล	
วิเคราะห์สาเหตุ	
แผนปรับปรุง	
ผู้รับผิดชอบ	
ระยะเวลา	
ผลติดตาม	

Template Risk Register

ความเสี่ยง	ระดับ	มาตรการ	ผู้รับผิดชอบ	รอบติดตาม
ผลสอบไม่คงที่	กลาง	Boot Camp	รองคณบดี	ปีละ 1 ครั้ง

ตัวอย่าง Rubric OSCE (เชื่อม PLO3 และ PLO6)

สถานีตัวอย่าง การประเมินผู้ป่วยภาวะหายใจล้มเหลวเฉียบพลัน

PLO ที่ประเมิน

PLO3 ปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพ

PLO6 คิดวิเคราะห์และตัดสินใจทางคลินิก

เกณฑ์ผ่าน

คะแนนรวม $\geq 75\%$

ต้องไม่ต่ำกว่าระดับ 2 ในหัวข้อ Critical Criteria

เกณฑ์ประเมิน	4 ดีเยี่ยม	3 ดี	2 พอใช้	1 ต้องปรับปรุง
การประเมินอาการ	ประเมินครบ ถูกต้อง รวดเร็ว	ประเมินครบแต่ ลำดับยังไม่เหมาะสม	ประเมินไม่ครบ	ประเมินผิดพลาด
การวิเคราะห์ข้อมูล	เชื่อมโยงข้อมูลสู่ การวินิจฉัยได้ ถูกต้อง	วิเคราะห์ได้แต่ยังไม่ ครบมิติ	วิเคราะห์ คลาดเคลื่อน บางส่วน	วิเคราะห์ผิด
การตัดสินใจพยาบาล	ตัดสินใจถูกต้อง ตามมาตรฐาน	ตัดสินใจถูกต้องแต่ ลำบาก	ตัดสินใจไม่ เหมาะสมบางส่วน	ตัดสินใจผิด
การสื่อสารกับผู้ป่วย	ชัดเจน เหมาะสม มี empathy	ชัดเจนแต่ยังไม่ ครอบคลุม	สื่อสารไม่ครบ	สื่อสารไม่เหมาะสม

ตัวอย่าง ตารางสรุป ระบบการประเมินผล

ระบบ/กลไกการประเมินผล	การดำเนินการสำคัญ	หลักฐาน/เอกสารอ้างอิง	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
การออกแบบการประเมินผลตาม OBE	ออกแบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ PLOs, YLOs และ CLOs ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	มคอ.2 มคอ.3 มคอ.4	การประเมินผลสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
การประเมินผลภาคทฤษฎี	ใช้ข้อสอบ MCQ/MEQ รายงานชิ้นงาน และกรณีศึกษา พร้อมการวิพากษ์และวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ	แบบทดสอบ ฟังออก ข้อสอบ รายงาน วิเคราะห์ข้อสอบ	การประเมินมีความตรงและเป็นธรรม
การประเมินผลภาคปฏิบัติ	ประเมินทักษะและสมรรถนะด้วยแบบประเมินทางคลินิก การสอบปฏิบัติ และ OSCE	แบบประเมินภาคปฏิบัติ แบบประเมิน OSCE	ผู้เรียนได้รับการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
การประเมินระหว่างเรียน (Formative)	ให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการเรียนรู้ โดยเฉพาะรายวิชาภาคปฏิบัติ	บันทึกการให้ feedback แผนช่วยเหลือผู้เรียน	ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้ได้ระหว่างกระบวนการ
การตัดสินผลการเรียน	ประมวลผลคะแนน ตัดเกรด และพิจารณาความสอดคล้องกับเกณฑ์ในรายวิชา	รายงานผลการเรียน ระบบส่งเกรด	การตัดสินผลโปร่งใสและตรวจสอบได้
การช่วยเหลือผู้เรียน	ดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามระบบที่กำหนด	บันทึกการช่วยเหลือผู้เรียน	ลดความเสี่ยงการไม่บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
การทวนสอบมาตรฐาน	ทวนสอบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับรายวิชาเมื่อสิ้นภาคการศึกษา	รายงานการทวนสอบ รายวิชา	ยืนยันความสอดคล้องของการประเมินกับ CLOs
การใช้ผลเพื่อพัฒนา	นำผลการประเมินไปปรับการสอนและการประเมินในปีถัดไป	มคอ.5 มคอ.6 รายงานประชุม	เกิดการพัฒนาคณาฯ การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่าง ตารางสรุป นวัตกรรม รายวิชา และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

นวัตกรรม / วิธีการสอน	รายวิชา / กลุ่มรายวิชา	ลักษณะการนำไปใช้	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
Simulation-based Learning / Skills Lab	การพยาบาลพื้นฐาน, การพยาบาลผู้ใหญ่	ฝึกทักษะและการตัดสินใจจากสถานการณ์จำลองก่อนออกฝึกจริง	ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติและความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น
Case-based Learning	การพยาบาลผู้ใหญ่, การพยาบาลเด็ก, การพยาบาลมารดาและผดุงครรภ์	วิเคราะห์กรณีศึกษาและอภิปรายกลุ่ม	ผู้เรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการวางแผนการพยาบาล
Problem-based Learning	การพยาบาลชุมชน, การพยาบาลครอบครัว	เรียนรู้จากปัญหาสุขภาพจริงในชุมชน	ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้และแก้ปัญหาเชิงระบบ
Blended Learning / สื่อดิจิทัล	รายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์และสื่อดิจิทัลสนับสนุนการเรียนรู้	ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้หลากหลายและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น